

Dan žena - aktivni praznik

Navadili smo se že, da smo ob dnevu žena pisali o zgodovinskem boju žensk za enakopravnost, o tem, kako so včasih ženske trpele in kako danes enakopravno živijo. Tokrat smo se odločili drugače. K sodelovanju smo povabili nekaj sodelavk, tokrat izključno iz neposredne proizvodnje. Povedale so tole:

Dragica KMETEC
delavka v evisceraciji
poročena, ima enega otroka

V svetu se še marsikje ženske borijo za enakopravnost, katero so nam priborile ženske ramo ob rami z moškimi že med NOV. Kljub temu, da smo pri nas s pravnega vidika popolnoma enakopravne, socialno in ekonomsko v praksi le ni čisto tako. Poročena ženska — mati opravi ponavadi dva »šišta«. Prvega na delovnem mestu in drugega kot gospodinja doma.

Ce se ženska aktivno posveti družbeno-političnemu delu, ponavadi zanemari družino. To pa je verjetno tudi vzrok, da še vedno manjše število žensk vrši pomembne družbene funkcije. Res pa je tudi, da ne izkoristimo dovolj niti tistih možnosti, ki jih imamo. Recimo delegacije in razni drugi organi zasedajo v večini med delovnim časom, pa je vseeno udeležba slaba in še te delegatke (tudi delegati) so preveč pasivne v razpravah, dasiravno odločamo o našem skupnem jutrišnjem boljšem življenju.

Mislím, da se bomo vsi skupaj morali potruditi, da bo delo de-

legatov v bodoče še boljše, da bomo še boljše gospodarili, saj je to porok naše moči in naše svobode.

Bojim se vojne in bolezni. Želim, da bi TITO ozdravel in doživel 100 let kot so mu včasih napovedovali.

Marija KOROŠEC
predelavka pri razrezu, poročena, ima 2 otroke, pri Perutnini 22 let

Enakopravne smo toliko, kolikor se vključujemo v upravljanje in odločanje. Nišče nas namreč ne omejuje v dejavnosti vendar se včasih same mnogo premalo angažiramo. Delno je to verjetno miselnost prejšnjih obdobij, ko je ženska veljala za nekaj manjvrednega.

V družini čisto enakovredno odločamo, v delegacijah in organih upravljanja pa že v večini nismo dovolj aktivne. Nekaj težav je zaradi narave dela (trak) toda izven delovnega časa nismo pripravljene (pa tudi moški ne) biti delegati. Pa še tisti delegati, ki se skupščin in sej udeležijo ne poročajo dovolj, seveda pa tega delavci tudi največkrat ne zahtevamo.

Ženske se najbrž premalo zavedamo, koliko žena in otrok še v svetu trpi zaradi neenakopravnosti. Če bi se tega zavedale, bi bile verjetno še bolj družbeno-politično aktivne.

Tudi informativne oddaje sredstev javnega obveščanja verjetno v večini premalo spremlja (Nadaljevanje na 2. strani)

*Misli in želje naših delavk
in vseh delovnih ljudi so ob letošnjem
prazniku žena usmerjene h krepitvi naše
samobitnosti in veliki skrbi za zdravje
našega dragega Tita*

DAN ŽENA — AKTIVNI PRAZNIK

(Nadaljevanje s 1. strani)

mo. Tega se zavedamo šele sedaj, ko prav vsi nestrpno čakamo prve besede radijskih ali TV poročil, iz katerih izvemo kakšno je zdravstveno stanje predsednika TITA.

Kljub težki bolezni vsi upamo da bo ozdravel, zato se je poleg tudi prvotni nemir, ki je bil prisoten v januarju. Če izgubimo TITA, mislim, da ne bo človeka v Jugoslaviji, ki se ne bi razjokal. Želim si zdravja in vse dobro v družini.

Milica MARKOVIČ, vlagalka v tiskarni že 23 let, samohranilka dveh otrok.

Ženske smo bolj obremenjene od moških, zato se težje družbenopolitično angažiramo. Nekaj pa je tudi tradicija iz prejšnjih časov, da se v večini še vedno bolj držimo doma in skrbimo za družino. S tem pa seveda ne mislim reči, da nam zakon ne daje polne enakopravnosti z moškimi.

Kot samohranilka se ne čutim zapostavljena. Nasprotno. V delovni organizaciji sem že dolgo, zato mi tudi pomagajo če je potrebno. Nič slabše ni v bivalnem okolju tako, da se kar dobro počutim.

V januarju me je močno prizadela vest o zdravstvenem stanju predsednika TITA. Ob tem pa so me prav ujezili tisti »paničarji«, ki so hoteli na mah izprazniti vse trgovine, pa tudi hranilne knjižice. Sprašujem se, kje je njihova zavest in ali ne poznajo naše obrambne sposobnosti, našega koncepta splošne ljudske obrambe, ki je naša stvarnost. Tega dejstva in resnice niti tuje propagande ne morejo omajati.

V tem času mislim, da bi ženske morale praznovati svoj praznik, vendar s kulturnimi programi ne pa kot je v navadi, z vesellicami.

Moja največja želja je, da bi TITO ozdravel in da bi bili zdravi tudi otroka in sama.

Marija POLANEC, dela v predelavi na Mesni industriji, poročena ima enega otroka.

Delovni pogoji pri nas so težki, kljub prizadevanjem delovne

organizacije, da jih izboljša. Na izboljšanje delovnih pogojev vplivamo tudi sami saj aktivno sodelujemo na zborih delovnih ljudi in v samoupravnih organih. Aktivno sodelovanje pa se čuti tudi v dobrih medsebojnih odnosih.

Ob tem lahko trdim, da ženske uživamo popolno enakopravnost z moškimi, le da je vedno dovolj ne izkoristimo. Mislim, da je to posledica stare miselnosti, saj so po navadi mlajše delavke družbeno aktivnejše.

V svetu še marsikje ženske niso tako srečne kot pri nas, zato jim iskreno želim, da bi vse ženske sveta dosegle enakopravnost kakršno pri nas že uživamo.

Razne zabave in obdaritve ob dnevu žena bi v bodoče morali spremeniti v kulturne prireditve. To še toliko bolj v letošnjem stabilizacijskem letu. Sredstva, ki smo jih za to doslej trošili bi lahko porabili za gradnjo bolnic in vzgojnovarstvenih ustanov.

Anica ROGANOV, krmilka na farmi Sela.

Po vojni smo ženske v Jugoslaviji dosegle enakopravnost, zato mislim, da je to res praznik žensk in da ga je vredno praznovati. Srečne smo, če smo ob tem prazniku deležne skromne pozornosti. Dobro bi nam delo, če bi bile obdarjene s skromnim darilcem, ki izraža pozornost, zavedamo pa se, da moramo tudi ženske prispevati svoj delež k stabilizaciji našega gospodarstva.

Kljub vsemu menim, da je prav, da se organizirajo proslave, in srečanja, saj je to eden od redkih načinov, da se tudi delavci farm med seboj spoznamo.

Mnoge ženske ne sprejemajo rade funkcij, ker se boje dodatne odgovornosti, čeprav so drugače odlične delavke. Poleg tega pa se ženske težje vključujemo v družbeno politično delo, ker moramo poleg rednega dela skrbeti še za vso družino.

Slavica VIRAJ, krmilka na farmi Kidričevo.

Enakopravnost je pri nas na višku. Proslave so zaželjene, saj

Pakiranje razreza v perutninski klavnici

(Foto: L. C.)

se tako delavci farm komaj spoznajo med seboj. Seveda bi bilo prav, če bi se dalo več poudarka na kulturni program. Res pa je, da je za kulturno dejavnost in za kulturno življenje sploh, premalo interesa, zato so tudi tovrstne prireditve slabo obiskane.

Želim si, da bi bil mir v svetu in da bi TITO ozdravel.

Majda VRBNJAK,

delavka v pakirnici na Mesni industriji, poročena in ima 4-letno hčerko.

Mogoče se še najdejo posamezniki, ki menijo, da so ženi postavljeni za gospodarja. Vendar sem prepričana, da je pri nas enakopravnost resnična ne samo zapisana v zakonu. To lahko trdim tudi iz lastne izkušnje. Škoda je le, da tega kar je dosegla ženska v naši samoupravni družbi, niso dosegle ženske v vseh državah.

Enako kot moški se pri nas uveljavljamo ženske na delovnih mestih, v najrazličnejših poklicih, tudi tistih, ki so do nedavno

veljali za moške poklice. Tudi v družbeno političnem življenju že mnoge ženske opravljajo zelo pomembne funkcije. Le, da se teh v večini ogibljejo zaradi neke bojazni, da tega ne bi zmogle. Verjetno je to vpliv preteklosti.

Strah me je edino vojne.

Želim pa si, da bi ozdravel TITO in, da bi bil vedno mir v svetu za katerega se je Tito vse življenje boril.

Ida ZUPANIČ,

samska, krmilka na farmi Kidričevo.

Verjetno je zame, ki sem še sama enakopravnost nekaj drugega kot za poročene ženske z otroki. Počutim se neodvisno in sem srečna. Enakopravnost smatram to, da v delovni enoti enakopravno odločamo vsi delavci.

Mislim, da so prav zato tudi medsebojni odnosi dobri.

Najbolj si želim miru in prepričana sem, da bo mir v svetu še dolgo če bo TITO ozdravel.

Pripravil
L. C.

Vlagalka pri svojem delu v tiskarni

(Foto L. C.)

Rebus

ZZ ZZ ZZ

Delavski svet ob zaključnem računu

Seji so prisostvovali slušatelji ptujske politične šole, ki so v praksi preverjali, kako se teorija samoupravljanja izvaja v praksi

9. seja delavskega sveta DO je bila 28. 2. 1980 v prostorih TOZD Tovarna krmil. Seje so se poleg številnih delegatov udeležili vodstveni in strokovni delavci DO.

Seji so prisostvovali tudi slušatelji ptujske politične šole, ki so »v živo« sledili zanimivim razpravam in pomembnim ter odgovornim odločitvam delegatov.

Kot običajno so delegati najprej poslušali poročilo o izvršitvi sprejetih sklepov 8. seje z dne 26. 12. 1979. Ugotovili so, da so sklepi seje izvršeni. Najpomembnejši med njimi je bil sklep o sprejemu načel programa stabilizacijskih ukrepov za DO ter priporočilo, ki je zavezalo vse delavce v TOZD, da sprejmejo lastne konkretne stabilizacijske programe. V vseh TOZD so stabilizacijske programe sprejeli in jih tudi dosledno izvajajo. V drugi točki dnevnega reda je DS DO razpravljal o predlogu zaključnega računa posebno finančne službe za leto 1979 ter ga po krajši obravnavi soglasno sprejel.

Zaključni račun za leto 1979 in finančni plan za leto 1980 sprejeta

Razprava v zvezi z zaključnim računom DO za leto 1979 je bila obsežna. V uvodu je predsednik DS DO poročal, da so zaključne račune za leto 1979 sprejeli delavci na zborih vseh TOZD ter še kooperanti v TOK v dneh 25. do 27. 2.

Po uvodnih poročilih, ki sta jih podala Jakob Butolen za splošni del in Terezija Vuk za finančni del, je sledila daljša in zanimiva razprava, v kateri so sodelovali mg. Franc Kac, Martin Kolarič, Franc Zupanič, Janko Kosi, Olga Mikulec in Ivo Tomažič.

Olga Mikulec je na seji zastopala konferenco osnovnih organizacij ZS. Poročala je, da so delavci v vseh TOZD po programu aktivnosti, ki ga je sprejel sindikat, zelo odgovorno in konkretno razpravljali v sindikalnih skupinah o zaključnih računih. Razprave po skupinah so potekale v dne 12. do 20. 2.

Od 25. do 27. 2. so delavci na zborih v TOZD razpravljali o predloženih zaključnih računih za leto 1979 ter jih v vseh TOZD tudi sprejeli. Ob koncu je predlagala delegatoma DS DO, da sprejemajo zaključni račun DO za leto 1979.

Generalni direktor Ivo Tomažič je v uvodu svoje razprave poudaril, da smo v letu 1979 veliko delali ter povečali proizvodnjo piščančjega mesa za 19 %, produktivnost pa za 10 %. Skupna ocena za fizični del je zelo dobra, finančno pa tudi zadovoljiva. Upamo lahko, da bo tako ostalo tudi naprej. Ob zaključku je generalni direktor predlagal delegatom, da bilanco v predloženi

obliki potrdijo. Po končani razpravi so delegati DS DO sprejeli zaključni račun DO za leto 1979, potrdili bilanco stanja in bilanco uspeha ter sprejeli poslovno poročilo za leto 1979.

Uvodno poročilo k razpravam o 2. delu samoupravnega plana poslovanja je podal Slavko Brglez, ki je najprej povedal, da letos že ob sprejemu zaključnega računa za leto 1979 obravnavamo in sprejemamo tudi finančni plan za leto 1980 zaradi novih predpisov. V finančnem planu 1980 je zajeta rast proizvodnje po sprejetem planu fizičnega obsega proizvodnje, storitev in potrebnega dela.

Povečana proizvodnja bo vplivala na povečanje poslovnega rezultata v celoti, ki je predviden v naslednjih indeksih:

materialni stroški	125,0
reklama in propaganda	100,0
reprezentanca	80,0
dnevnice in povračila	109,9
minimalna amortizacija	125,8
dohodek	129,7
čisti dohodek	127,3
pospešena amortizacija	271,3
osebni dohodki	122,3
sklad skupne porabe	
skupaj	113,0
dohodek na delavca	121,3
osebni dohodki na delavca	114,4
število zaposlenih	106,9

V nadaljevanju poročila je Slavko Brglez izpostavil pripombe, ki so jih dali delavci na zborih v TOZD ob sprejemih 2. dela samoupravnega plana poslovanja.

Poročilo je sledila obširna razprava, v kateri so sodelovali Franc Kac, Mirko Žgeč, Franc Kodela, Ivo Tomažič, Franc Ribič, Janko Kosi in Ivan Cvetko.

V razpravi so se stališča delegatov v glavnem uskladila.

DS DO je sprejel sklep, da se samoupravni plan poslovanja za leto 1980 — 2. del — sprejme. Odbor za gospodarstvo se pooblašča, da uredi oz. spremeni sprejete postavke v planu, če bi morebiti prišlo do težav v pridobivanju dohodka znotraj posameznih TOZD.

Volitve v nove samoupravne organe razpisane za 7. 4. 1980

11. 4. 1980 poteče samoupravnim organom DO in TOZD dvoletna mandatna doba. Zato je bilo potrebno razpisati volitve v nove samoupravne organe. Tudi nekatere samoupravne akte je potrebno dopolniti.

DS DO je tako razpisal volitve in referendum za 7. 4. 1980 ter imenoval skupno volilno komisijo, ki jo sestavljajo:

Jakob Butolen, predsednik
Franc Ciglar, namestnik pred.
Mirko Slana, tajnik
Marica Pešec, namestnica tajnika
Cvetka Drevenšek, član
Anton Medved, namestnik člana.

Komisija je že začela z delom, pripravila pa je tudi informacijo, ki jo objavljamo pod naslovom »Razpis volitev in referendum« (O. p. urednika)

Tesnejše povezovanje s Sojarno Zadar in z OZD »Natron« Maglaj

DS DO je dal soglasje k samoupravnemu sporazumu, ki ga je s Sojarno Zadar sklenila TOZD Tovarna krmil, ter s tem v zvezi sprejel sklep, da daje soglasje za dodatno združevanje sredstev v znesku din 1.574.800 kot dolgočrno posojilo Sojarni, ki se po preteku 10 let prične vračati. Sojarna Zadar se obvezuje, da bo Tovarni krmil dobavljala letno po 15.000 ton več soje.

DS DO je dal soglasje tudi za pristop k samoupravnemu sporazumu, po katerem daje Tovarna krmil tovarni »Natron« v Maglaju kredit v znesku din 1.350.000 za rekonstrukcijo tovarne za dobo 5 let po 8 %ni obrestni meri. »Natron« Maglaj se obvezuje dobaviti Tovarni krmil letno 900.000 vreč za krmilo.

Dodatna točka tudi za TOK

Na predlog delegata iz TOK Jožeta Helda je DS DO dodal posebno točko dnevnega reda: proizvodni problemi v kooperacijski reži piščancev. Jože Hedi je opisal težave kooperantov s koroškega področja. Te izhajajo iz slabših zaslužkov, ki so posledica visokih stroškov reprodukcijskega materiala. Trdil je, da dogovorjena konverzija 2,20 kg krmil za 1 kg prirastka ni realna, ker se je v zadnjem času občutno povečala. Tudi klavnica preostro nastopa do tistih kooperantov, ki oddajo priščance s polnimi golšami itd. Povedal je, da se je položaj kooperantov tako poslabšal in že nekateri resno razmišljajo, da bi prenehali z delom.

Predsednik DS DO je odgovoril Jožetu Hedu, da je kar preveč kritično prikazal stanje v kooperaciji. Dodal je, da se moramo vsi delavci skupaj s kooperanti zavedati, da smo v preteklih letih več potrošili, kot smo ustvarili. Zato bomo morali to v naslednjem obdobju vsi skupaj izravnati. Varčnost se mora odraziti na vseh področjih in tudi v delu kooperantov. Zato ne more biti dopustno, da še pridejo v klavnico piščanci s polnimi golšami. Ob koncu je predsednik povedal, da bo DS DO ukrenil vse, da se zadeva v zvezi s pripombami Jožeta Heda vzame v pretres. Če se bo ugotovilo, da je za trenutne slabše rezultate krivda izven TOK, se bo kooperantom kot vedno tudi doslej škoda povrnila.

Odgovor Jožetu Hedu je dal tudi Ivan Zupanič, direktor TOK,

ki je rekel, da strokovni kolegij raziskuje problematiko zdravstvenega stanja piščancev ter bo prav gotovo prišel do določenih rezultatov, ki bodo te probleme razrešili. Generalni direktor Ivo Tomažič je bil mnenja, da so na Koroškem, kjer so doslej vedno dosegali najboljšo vzrejne rezultate, prišli morda zdaj včasne težave, katere pa bodo prav gotovo uspešno premagali in tudi v bodoče dobro delali kot nekoč. DS DO je sprejel pripombe delegata Jožeta Heda na znanje ter bo poskrbel, da bo na naslednji seji sledil odgovor o vsem, kar se je v tej zvezi ukrenilo.

K temu sklepu je dodal delegat TOK Franc Lorbek naj odgovor zajame tudi kooperante s celotnega področja in ne samo s Koroške.

DS DO je ugotovil, da so delavci na zborih v vseh TOZD sprejeli samoupravni sporazum o uresničevanju družbene usmeritve razporejanja dohodka v letu 1980.

Delavci so na zborih oz. sejah DS sprejeli tudi spremembo osnovne za izračun nadomestila boleznin do 30 dni, po katerem je osnova za nadomestilo za čas bolezni do 30 dni mesečno poprečje osebnih dohodkov, ki jih je delavec dobil za svoje tekoče in minulo delo po zaključnem računu za poln delovni čas v rednem delu v poslovnem letu pred letom, v katerem je nastala začasna zadržanost, zaradi katere ima pravico do nadomestila.

Drugih predlogov in pripomb ni bilo.

Predsednik DS DO je pred zaključkom seje še pozval slušatelje politične šole, da postavijo delegatom morebitna vprašanja. Vprašanj niso postavili. V imenu slušateljev se je za izkazano možnost, da so lahko sodelovali pri delu delegatov na seji zahvalil njihov predavatelj Tone Čeh.

Predsednik DS DO se je ob zaključku seje zahvalil vsem delegatom in gostom za sodelovanje in plodno razpravo.

Drago Čater

PREDSTAVLJAJO SE VAM NOVOIZVOLJENI

Olga Mikulec, vodja elektro-vzdrževanja v TOZD Tovarna krmil bo naslednji mandat vodila sindikat te TO (Foto: L. G.)

Na občnem zboru OOS TOZD Tovarna krmil 25. 1. 1980, sem bila izvoljena za predsednika OO, ki trenutno šteje 75 članov — vsi zaposleni so tudi člani zveze sindikatov.

Glede na to, da se v zadnjem času vedno bolj poudarja pomenbnost sindikata na vseh področjih družbenega dogajanja in da je nosilec skoraj vseh akcij prav sindikat, se še posebej zavedamo, da mi skupaj z ostalimi člani IO ni bila zaupana lahka naloga. Storit bomo morali vse, da bomo zaupanje, ki nam je bilo, izkazano zares upravičili.

Zavedati se moramo, da že dolgo ni več naloga sindikata samo prirejanje izletov, piknikov, proslav, ipd., čeprav je to tudi potrebno. Sindikat mora biti prisoten s svojim delovanjem tudi na družbenopolitičnem področju. Moram reči, da naša sindikalna organizacija deluje tudi v tem smislu.

Kmalu po občnem zboru je sindikat pristopil k razpravi v zvezi s sprejemanjem poslovnege poročila in zaključnega računa za leto 1979. Akciji smo posvetili vso pozornost. Razprave smo organizirali po sindikalnih skupinah, in to bolj v obliki pogovora ter analizirali poročila in probleme, ki smo jih imeli. Predvideli smo, kaj se da storiti, da bodo rezultati še boljši, čeprav tudi za leto 1979 ne bi mogli reči, da ni bilo uspešno. Vsekakor pa moramo take akcije planirati tudi ob sprejemanju periodičnih in zaključnega računa za to leto. Letošnje leto zahteva od nas še posebno angažiranje. V gospodarstvu so se v zadnjih nekaj letih začele pojavljati vedno večje težave in je res skrajni čas, da se zavemo, kaj to pomeni in da ustrezno temu tudi ukrepamo. Letošnje leto je leto stabilizaci-

je, kar verjetno že vsi vemo in tega ni potrebno še posebej poudarjati. Da bo leto res stabilizacijsko — ne samo na papirju, ampak predvsem v praksi, bomo morali veliko storiti. O tem smo že precej govorili na letošnjem občnem zboru, v razpravah ob poslovnem poročilu, pa verjetno še kje. Tako ne bi ponovno navajala kakšne so naše naloge in obveze in kako se moramo obnašati v bodoče. Prav teh nalog se mora sindikat skupaj z ostalimi lotiti z vso resnostjo.

Ena naslednjih naših nalog je na področju SLO in DZS. Naša dejavnost v tej smeri se ni končala po lanskem uspešni akciji NNNP, ampak je naša zadolžitev in naloga.

Lansko leto je bilo tudi veliko storjenega na področju nagrajevanja po delu, čemur pa moramo še naprej posvetiti vso pozornost.

Sindikat je prav tako odigral pomembno vlogo pri evidentiranju in kadrovanju v samoupravne organe. Stalna skrb velja spremljanju dela in delegatov, tako v samoupravnih organih, delegacijah SIS, ki še ne delajo tako, kot je to potrebno, pa tudi v družbenopolitičnih organizacijah.

Več pozornosti bomo morali v bodoče v naši TO posvetiti tudi mladini, jo usmerjati in ji pomagati, da bo njeno delo bolj zaživel.

Med letom bomo poizkušali pripraviti našim članom skromen, toda prijeten izlet oz. ekskurzijo — seveda v skladu z načeli varčevanja. Še prej pa se bomo potrudili in pripravili proslavo našim ženam ob 8. marcu.

V tem kratkem sestavku gotovo ni možno napisati vsega,

kar moramo storiti. Veliko akcij poleg navedenih bo verjetno potrebno izpeljati še med letom.

Ne čaka nas lahko delo, tega se zavedamo, vendar prihaja iz kolektiva dovolj spodbud, da bomo zmogli postavljene naloge.

Slavko Vesnjak, vodja proizvodnega okoliša I, je postal predsednik izvršnega odbora sindikata v TOK Hajdina

V enem prejšnjih mandatov sem že bil podpredsednik IO, sedaj pa me je doletelo, da sem letos januarja na občnem zboru bil izvoljen za predsednika IO OOS v TOK Hajdina.

V sindikatu je zanimivo delati, seveda, če imaš uspeh in če pri delu nisi osamljen. Ne bom pretiraval, če rečem, da se naš celoten kolektiv aktivno vključuje v področje sindikalnega dela. Po številu zaposlenih smo sicer eden od manjših kolektivov, kar je včasih dobro, včasih pa tudi ne. Težje je, ko si moramo več funkcij in raznih obveznosti tako porazdeliti, da dejavnost pri letih ne hromi naše osnovne dejavnosti, za katere smo plačani.

Dobro pa je to, da nas je manj. Če naletimo na kakšno oviro ali problem, se lahko takoj sestanemo, stvar prediskutiramo, sprejmemo zaključke in se že vračamo na svoja delovna mesta. Nekoliko težje je delo s kooperanti. Tudi te bi morali vključevati v sindikat. Zaenkrat še to ni možno, ker so še vedno individualni proizvajalci oz. kot po domače rečemo — privatniki. Zakon o združenem delu jim sicer daje možnost, da dejansko združujejo svoje delo in sredstva z organizacijo združenega dela. Do sedaj je bilo to žal le na papirju. Ugotavljamo namreč, da je pojem lastnine tisti, ki mnoge moti. Z veseljem pa ugotavljamo, da pri mlajših kooperantih ti predsodki vedno bolj izginjajo.

Naša osnovna organizacija sindikata ima precej ambiciozen plan dela. Stalna naloga nam je,

da se zavzemamo za doseganje planskih nalog. Leto, ki je pred nami, bo še posebej težko. Obrambene priprave in vsakodnevno izvajanje stabilizacijskih ukrepov mora postati sestavni del našega življenja na delovnem mestu in v privatnem okolju. Še tako lepo napisani stabilizacijski ukrepi nam nič ne pomenijo, če se ne potrudimo, da jih prenesemo v življenje. Z ukrepi stabilizacije se popolnoma strinjam. Vendar naj omenim, da se morajo potni stroški oz. kilometrina znižati za 20 %, zaradi česar je najbolj prizadeta naša strokovna služba, veterinarji in vodje proizvodnih okolišev. Planske naloge oz. obseg dela se nam iz leta v leto večajo. En dan zgubimo že s parnimi in neparnimi številkami, sedaj pa še ta restrikcija. Kako bo naše delo uspešno, če ne bomo mogli ob vsakem času do našega kmeta — kooperanta.

Z navedenega je razidno, da je dela dovolj za vsakega člana kolektiva oz. sindikata. Oprijeti se ga moramo z veseljem in odgovornostjo pa bo tudi uspeh.

Novi predsednik sindikata v TOZD Perutninske farne je Anton Medved, vodja valilnice

Reševanje vseh pomembnih vprašanj zaposlenih preko javne razprave. Skrb za nadaljni razvoj samoupravljanja in za izvajanje resolucije. Sodelovanje pri izdelavi meril za pridobivanje in razporejanje dohodka. Urejanje delovnih razmer delavcev in nagrajevanje po rezultatih dela. Prizadevanja za stalno rast življenjskega oziroma družbenega standarda. Poglobljanje sodelovanja s KS. Organizirana politična akcija za priprave, sprejem in uresničevanje vseh odločitev upravljanja. Vodenje kandidacijskega postopka za volitve v organe upravljanja, v delegacije SIS in DPO. Skrb za demokratični postopek pri kandidiranju in volitvah.

PREDSEDNIKI IZVRŠNIH ODBOROV SINDIKATA

Usklajevanje stališč v zvezi z imenovanjem poslovnih organov. Skrb za dobre odnose med zaposlenimi, za čimboljšo informiranost in stik z bazo. Spodbujanje in organiziranje aktivnosti mladine in delegacij SIS. Skrb za izobraževanje zaposlenih. Poglabljanje aktivnosti v SLO, DSZ in CZ. Povečanje aktivnosti v športu in rekreaciji. Skrb za dobre odnose z bolnimi, poškodovanimi kakor tudi z upokojenimi.

TOZD Farme se razlikujejo od nekaterih drugih TOZD po lokacijski organiziranosti. Proizvodnja je organizirana na petih OE z različnim delovnim časom. Ti dejavniki otežujejo delo sindikata, predvsem pa mladine in delegacij SIS. Razen tega pa je od 170 zaposlenih 117 žensk, ki jih vsak dan čakajo doma družinske obveznosti.

Mirko Slana, vodja pakirnice v Mesni industriji je bil izbran za predsednika OOS v tej TOZD

Delo OOS TOZD Mesna Industrija je bilo v preteklem obdobju dokaj uspešno. Seveda razumemo kot uspešno delo to, da se je naredilo veliko, ne pa vse, kar bi se moralo. Sindikat v naši TOZD je bil s pripombami in konkretnimi predlogi prisoten pri vseh pomembnih odločitvah. Preko sindikata je potekala akcija sprejemanja zaključnega računa in periodičnih obračunov. Tudi ne smemo zanemariti dejstva, da je bil sindikat pobudnik akcije NNNP 79, katera je potekala vse leto. Sindikat se je predvsem uveljavil pri pripravi samoupravnih aktov TOZD in DO, kakor tudi pri uresničevanju določil ZZD. Aktivno smo sodelovali skupaj z OO ZK in OO ZSMS pri pripravi Pravilnika o individualnih in skupinskih normativih del. To je del nalog, ki jih je opravljala OOS v TOZD Mesna industrija v preteklem obdobju.

Seveda smo reševali tudi vse vsakodnevne probleme, ki jih v Mesni industriji s 436 zaposlenimi ni malo. Vse večja vloga

sindikata v naši družbi terja predvsem od vodstva OOS vedno več kvalitetnejšega dela in angažiranost. Kot dosedanje je tudi novo vodstvo izključno iz vrst neposredne proizvodnje, ki je organizirana v dveh delovnih izmenah. Uspešno vodi sindikat v tako razgibani in dinamični proizvodnji zahteva veliko samoodpovedovanja in dela v prostem času.

Novo vodstvo bo moralo nadaljevati delo starega vodstva. Predvsem se bo moralo angažirati pri izvajanju sprejetih stabilizacijskih ukrepov, od katerih si vsi delavci v TOZD veliko obetajo, posebno ob sedanjih gospodarski nestabilnosti. Poudariti moramo, da imamo v TOZD velike možnosti varčevanja na vseh področjih, zato mora biti stabilizacija v bodoče naša permanentna naloga. Seveda pa se ne bo smelo zanemariti razvijanje samoupravnih socialističnih odnosov v TOZD kakor tudi skrbi za čim boljše delovne pogoje, družbeni standard in skrbi za socialno varnost najbolj ogroženih delavcev.

Le angažiranost celotnega vodstva in slehernega člana OSS je lahko porok za doseganje še boljših delovnih rezultatov v proizvodnji ter pri dograjevanju in utrjevanju našega samoupravnega socialističnega sistema.

V DSSS bo sindikat vodil novoizvoljeni predsednik Franc Ciglar, upravitelj obrambnega načrta

Za nami je zelo dinamično in tudi uspešno leto, za kar je bilo treba vložiti veliko truda. Pri tem je v veliki meri sodelovala tudi OO sindikata, katera pa bo morala v letu 1980 usmeriti svojo aktivnost zlasti na področje stabilizacije in na izgrajevanje sistema nagrajevanja po delu.

Sedanja, dokaj neugodna gospodarska situacija, ki se odraža v visoki stopnji inflacije in v vse višjih življenjskih stroških, terja od sindikata, da z vso resnostjo pristopi k akciji varčevanja na vseh področjih.

Na občnem zboru naše OO sindikata smo sprejeli program dela in usmeritve, ki zlasti zajema

jo nadaljnji razvoj samoupravnih in družbenoekonomskih odnosov, socialno politiko, SLO in DSZ ter izobraževanje in obveščanje. Vsem tem nalogam pa bomo kos le z dobrim in vztrajnim delom v OO sindikata, zlasti pa še moramo spodbujati in sprejemati delo v sindikalnih skupinah, saj je prav od njih v veliki meri odvisno, ali nam bo uspelo dosledno uveljaviti družbene usmeritve, ki so kažipot za pravilno odločanje.

Čeprav je v letošnjem letu glavna naloga sindikata dosledno izvajanje stabilizacijskih ukrepov, se bomo morali posvetiti tudi ostalim skupnim interesom delovnih ljudi, kot kultura, rekreacija, šport itd.

Novi izvršni odbor osnovne organizacije sindikata pa bo ob podpori vseh tudi poskušal uresničiti vse zastavljene naloge in cilje, ki so pred nami.

V TOZD Servis bo sindikalno organizacijo vodil Marjan Vrtič, skladiščnik rezervnih delov

V letošnjem letu sem bil izvoljen za predsednika OOS TOZD Servis. Ko sem sprejel to nalogo, sem vedel, da me čaka veliko dela, saj se z razvojem samoupravnega sistema v naši družbi nalaga sindikatu vedno več nalog. Pod besedo »sindikat« ne razumemo več organizacije, ki skrbi za izlete, športna srečanja, nabavo ozimnice itd., ampak je sindikat vsebolj odločilen dejavnik uresničevanja oblasti delavskega razreda.

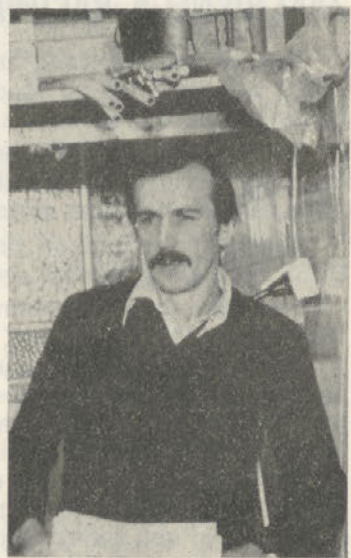
Vsi v sindikatu si bomo morali sedaj s skupnimi močmi prizadevati za izvajanje stabilizacijskih ukrepov, in to seveda pri varčevanju. Za to so v naši TOZD-u možnosti predvsem pri varčevanju tekočih goriv, maziva in pri porabi rezervnih delov in drugega materiala. To bo sedaj mogoče v večji meri, saj smo se v začetku letošnjega leta preselili v nove delovne prostore. De-

lavci so bili v starih delavnicah skoraj v nemogočih pogojih. Pozimi so bili prostori malo ogrevani ali pa nič. Tako nismo mogli pričakovati kvalitetnih opravil. To je v današnjih novih prostorih povsem drugače.

Ne gre pa samo za gospodarjenje, ampak tudi za medsebojne odnose, kjer mora biti s samoupravnimi pravicami seznanjen res sleherni delavec. Posebej se gre tu za aktiviranje mladih delavcev, kar pa v naši TOZD še ni prav zaživilo.

Za lažje izvajanje vseh nalog, ki so pred nami, je potrebno tudi delo po sindikalnih skupinah. Le-teh imamo v naši TOZD šest. Nekaj predstavnikov teh skupin je tudi v IO OOS in tako lahko prenašamo informacije do vsakega delavca neposredno na delovno mesto. Sindikalne skupine so zaživele v lanskem letu. Aktivnost sindikalnih skupin bo v bodoče potrebno še povečati in s tem omogočiti delavcu čim-neposrednejše informacije in možnosti za vsestransko sodelovanje in odločanje. Seveda pa morajo biti informacije takšne, da jih lahko razume vsakdo.

Za uspešno delo v sindikatu je pomembno tudi sodelovanje z ostalimi družbenopolitičnimi organizacijami. Sodelujemo v vseh razpravah, ki so pomembne za delavce in našo družbo.

Predsednik sindikata v Commercu je postal Janez Gaiser, vodja prodajalne

Novo izvoljeni IO OOS TOZD COMMERCE, si je za naslednje mandatno obdobje zastavil obširen program dela.

Prva naloga, katero moramo imeti vsi delavci pred očmi, je uresničevanje stabilizacijskega programa. Program naj zagotovi predvsem varčevanje z energijo, čimboljše izkoriščanje delovnega časa in zmanjšanje bolniškega staleža, predvsem tistega izpod tridesetih dni.

(Nadaljevanje na 6. strani)

Posvet komunistov Perutnine

Na posvetu sekretarjev OO ZKS, ki je bil 22. 2. 1980, smo se sekretarji OO ZKS dogovarjali ter vkslajevali nekatera stališča do trenutno najpomembnejših zadev.

Tokrat smo na prvo mesto postavili uresničevanje nalog s področja obrambnih in varnostnih zadev. Ugotovili smo, da v vseh TOZD delujejo komiteji za LO in družbeno samozaščito. Komiteji so kadrovske izpopolnjeni. Izdelane so povsod varnostno-politične ocene. Povsod so bili tudi sprejeti ukrepi za odpravo izjemnih razmer.

V razpravi, v katero je posegel tudi namestnik sekretarja OK ZKS Ptuj, Stanko Lepej, smo ugotovili, da vsega še nismo dokončno rešili. V ukrepe prav gotovo nismo zajeli vsega tistega, kar se lahko pojavi. Zato bomo morali že sprejete varnostno-politične ocene dopolniti ter s tem v zvezi sprejeti tudi vse potrebne ukrepe. Posebno pozornost bomo morali posvetiti naši vratarski oz. varnostni službi, ki ni tako dobro organizirana in usposobljena, kot bi morala biti.

Nato smo govorili o organiziranju sestankov po TOZD, na katere bodo prišli predstavniki DPO. Skupine, sestavljene iz družbenopolitičnih delavcev, bodo v prvi polovici marca obiskale tudi vse naše TOZD, kjer bodo v skupnem razgovoru ugotovili, kakšno je stanje v TOZD. Sekretarji OO ZKS smo še posebej odgovorni, da bi to nalogo kar najbolje povsod tudi izvršili.

OCENA RAZPRAV OB SPREJEMANJU ZAKLJUČNEGA RAČUNA

Ker so bile končane razprave o zaključnih računih TOZD za leto 1979 po sindikalnih skupinah, smo lahko ugotavljali, kako so delavci razpravljali o tem.

Sekretarji smo zato enoglasno podprli predlog, da delavci na zborih v TOZD v dneh 25. do 27. 2. 1980 sprejmejo zaključne račune za leto 1979 v predloženi obliki.

Zaključne račune so delavci v vseh TOZD, TOK in DSSS sprejeli. (Opomba urednika).

Sedanjim samoupravnim organom poteče dvoletna mandatna doba 11. 4. 1980. Zato bo treba izvesti volitve v nove samoupravne organe v DO in v TOZD. Sekretarji smo se dolžni kar najbolj aktivno vključiti v kadrovske priprave, ki se morajo v vseh sredinah začeti takoj, saj je potrebno končati s kandidacijskimi konferencami vsaj 15 dni pred volitvami. Obvezali smo se, da bomo vztrajali, da se izvolijo v nove samoupravne organe tudi mlajši delavci in več žensk. Tudi mladi se morajo bolj vključiti v boj za spreminjanje in razvoj samoupravnih socialističnih odnosov ter prevzeti nase enakopravno odgovornost za odločanje o vseh družbenih vprašanjih. Za dobro samoupravljanje nosimo vsi odgovornost in dolžnost, zato se moramo vsi boriti za nenehni razvoj samoupravljanja, s tem pa za boljše delo racionalnejše gospodarjenja ter ob večji varčnosti tudi za še boljše poslovne rezultate.

Končno smo razpravljali tudi o predlogu predsedstva konference OO sindikata, naj bi bil novi predsednik konference Erih Šara. Prisotni smo bili mnenja, da je tovariš Šara primeren kandidat zato smo mu dali politično podporo.

Drago Čater

(Nadaljevanje s 5. strani)

Ko govorimo o varčevanju z energijo, mislim tudi na smotrnejšo dostavo blaga. Ne sme se dogajati, da bi istemu kupcu dostavljali blago vsak dan, in to v majhnih količinah.

Ena od nalog je tudi, da se naj čimveč mladih delavcev vključi v samoupravne organe TOZD-a. Imamo aktiv mladih, vendar njihovo delo nikakor ne more zaživeti. Delu z mladimi moramo posvetiti več pozornosti. Mladih v neposredni proizvodnji imamo dovolj, vendar jih ne znamo pritegniti k delu.

Letni dopusti se še vedno izrabljajo kot delo doma, čeprav so namenjeni za duševni in telesni oddih. Naše počitniške kapacitete pa so še vedno premajhne, vendar bi ta problem lahko rešili z boljšo rasporeditvijo dopusta.

Pomembna naloga nas čaka v zvezi z razpravo o zaključnih računih. Prizadevati si moramo, da bo vsak delavec seznanjen s finančnimi rezultati in pritegnjen v razpravo. V naši TOZD je to še posebno pomembno, ker imamo delavce izven sedeža podjetja. Zato morajo biti zbori dobro pripravljeni.

Branko Kos, grafični delavec, bo vodil sindikat v Ptujski tiskarni

Ker sem član izvršnega odbora oz. predsednik osnovne organizacije sindikata le dva meseca, lahko o minulem delu sindikata

zapišem le malo. Omenil bi, da je sindikat uspešno sodeloval v razpravi o zaključnem računu za leto 1979 ter pri akciji NNNP 79. Omeniti pa moram tudi pobude sindikata pri uvajanju nagradjenja po delu. Mislim, da je bila ta problematika pri delu sindikata najvažnejša, saj jo je začel reševati med prvimi v Ptuj.

Sindikat je organiziral tudi proslave in to ob dnevu žena in prazniku dela. Organiziral je tudi izlet na Pohorje, udeležili pa smo se tudi jesenskega zagrebškega velesejma.

In kaj imamo letos v planu?

Pravkar se ubadamo z zaključnim računom. Razpravo smo organizirali po sindikalnih skupinah, kajti le na ta način lahko sleherni delavec sodeluje v razpravi. Ugotovili smo, da je TOZD poslovala dokaj uspešno, vendar še nismo zadovoljni, saj smo prepričani, da imamo še »skrite rezerve« in da bi z malo več truda slehernega delavca lahko bila bilanca stanja boljša.

Tudi letos nameravamo praznovati 8. marec. Odločili smo se, da bomo ženam priredili le kulturni program brez obdaritve kakor je bilo do sedaj v praksi. V kulturnem programu bodo sodelovali učenci OŠ Hajdina. V načrtu imamo obisk Intergrafike v Zagrebu, kar bo gotovo mnogim koristilo ob uvajanju nove tehnologije v naši temeljni organizaciji.

Posebno pozornost pa moramo posvetiti 25-letnici Ptujске tiskarne. Proslavo ob tem velikem jubileju načrtujemo za 8. avgust — praznik občine. Ob tej priložnosti bomo sodelavcem, ki bodo dopolnili v tiskarni 10, 20, ali več let delovne dobe, podelili nagrade in priznanja.

Poskrbeti moramo tudi, da se bo Pohoda po poteh revolucije v Mostje udeležilo več članov kolektiva, kot je bilo to v preteklih letih.

Mnogo problemov pa nas čaka ob novi investiciji. O njej ne bi posebej pisal, saj je bila v našem glasilu že nekajkrat prikazana.

Čeprav smo se stabilizacijsko obnašali že do sedaj, se bomo morali tudi v bodoče strogo držati stabilizacijskega programa. Prepričan sem, da bomo še vedno lahko kaj prihranili.

Delo v perutninski klavnici

(Foto: L. C.)

Razpis volitev in referendumu

Delavski svet DO Mesokombinata Perutnina je na svoji seji 28. 2. 1980 razpisal volitve v samoupravne organe DO za 7. aprila 1980. Za isti dan je bil razpisan tudi referendum na katerem bodo delavci odločali o spremembah in dopolnitvah samoupravnih splošnih aktov s področja delitve sredstev za osebne dohode in skupno porabo ter sprejeli pravilnik o stanovanjskih razmerjih.

Sklep o razpisu volitev in referendumu so pred tem sprejeli tudi TOZD, TOK in DSSS na svojih delavskih svetih. Volitve bodo istočasno.

Mandat dosedanjim samoupravnim organom delovne organizacije in TOZD poteče 11. aprila 1980. leta.

V skladu z določili statuta delovne organizacije in TOZD, se na nivoju DO neposredno volijo delavski svet, odbor delavske kontrole in skupna disciplinska komisija. Na nivoju TOZD pa delavski svet in komisija samoupravne delavske kontrole.

Delavski svet DO šteje 29 članov in ga sestavljajo delegati temeljnih organizacij združenega dela, DSSS in TOK. Število delegatov se določa po ključu zaposlenih, kjer se praviloma na 50 delavcev oz. združenih kooperantov voli en delegat. Tako imajo posamezne organizacije v DS naslednje število delegatov:

TOZD Tovarna krmil	2 delegata
TOZD Perut. farne	3 delegate
TOZD Mesna ind.	8 delegatov
TOZD Transervis	3 delegate

TOZD Commerce	3 delegate
TOK Hajdina	6 delegatov
TOZD Ptujška tisk.	2 delegata
DSSS	2 delegata

Odbor delavske kontrole v DO šteje 16 članov. Vsaka TOZD, TOK in DSSS izvoli po dva člana. Člani delavskega sveta ne morejo biti izvoljeni v delavsko kontrolo.

Skupna disciplinska komisija ima predsednika in dva člana. Člane disciplinske komisije volijo delavci TOZD in DSSS neposredno in sicer tako, da volijo po dva člana v vsaki TOZD in DSSS, istočasno pa volijo še posebej predsednika in dva namestnika predsednika. Glede na celotno število 16. članov disciplinske komisije, volijo delavci še 4 člane, kot zunanje predstavnike v skupno disciplinsko komisijo.

Na nivoju TOZD, TOK in DSSS bodo volili delavci in kooperanti DS tako, da bodo v njem zastopani vsi deli delovnega procesa. Število članov je opredeljeno s statutom. Prav tako je določeno tudi število članov komisije delavske kontrole, ki se v TOZD neposredno voli.

V vsak TOZD, TOK in DSSS, kakor tudi na nivoju DO so imenovane volilne komisije, ki so zadolžene za izvedbo volitev. Iste volilne komisije so postavljene in zadolžene tudi za izvedbo referendumu. Če je v kateri organizaciji nastala potreba po nadomestnih volitvah za kakšno delegacijo v SIS ali v ZZD, jo bomo lahko tudi ob tej priliki izpopolnili, vendar mora biti napravljen

pravočasno razpis teh volitev.

Kandidacijske konference opravijo svoje delo najpozneje 15 dni pred dnevom glasovanja, to je do 24. 3. 1980. Kandidate v samoupravne organe TOZD in DO predlaga sindikalna organizacija na zborih delavcev, kjer se sestavi kandidatna lista. Kandidatna lista mora imeti najmanj toliko kandidatov, kolikor se voli delegatov v posamezni organ. Volilna komisija mora razglasiti sprejeto kandidatno listo najpozneje 5 dni pred dnevom volitev, to je do 2. 4. 1980.

Za nove člane samoupravnih organov moramo izbrati najprimernejše kandidate, ki bodo voljni delati in se redno udeleževati tudi soglasje, da sprejemajo kandidacijo. Sindikalne organizacije kot predlagatelj novih kandidatov, se naj v postopku kandidiranja povežejo tudi s komisijo za evidentiranje.

Na referendumu bomo odločali, kot je že povedano o spremembah in dopolnitvah samoupravnega sporazuma o skupih osnovah in merilih za delitev OD in vskladili bomo pravilnike o razporejanju dohodka in čistega dohodka ter osnove in merila za delitev OD in sredstev skupne porabe ter druge osebne prejemke. Spremembe in dopolnitve obeh aktov so potrebne zaradi izpopolnitve sistema nagrajevanja v TOZD in zaradi vskladitve z resolucijskimi načeli ter dogovorom o uresničevanju družbene usmeritve razporejanja dohodka v letu 1980. Istočasno bomo odločali o sprejemu novega pravilnika o stanovanjskih razmerjih, ki ga že dolgo pripravljamo.

Podrobnejša navodila o aktivnostih in postopkih v zvezi z volitvami in referendumom bo volilna komisija posredovala še naknadno.

Predsednik volilne komisije

(Foto: L. C.)

OD PTUJA DO NEW YORKA

Naša sodelavca Franc Kac in Ivan Svenšek sta v obliki potopisa prikazala svoje službeno potovanje v ZDA. Zaradi zanimivosti bomo v nadaljevanjih objavili celoten podpis. (Opomba urednika).

Delovni kolektiv Perutnina Ptuj in firmi Hubbard in Arbo Acres so nama omogočili, da sva si ogledala in se seznanila s Hubbardovo in Arbo Acres-ovo tehnologijo perutninske proizvodnje ZDA — v državah New Hampshire, Nort Carolina, Georgia in Connecticut.

Svoje potovanje sva pričela 9. novembra 1979 ob 9. uri v Ptuj, od koder sva se z osebnim avtomobilom odpeljala na letališče Zagreb. Po enournem čakanju je spiker objavil let številka 500 in priljavo vseh potnikov za ta let. S kontrolo potnih listov in z zelo strogim carinskim pregledom sva hitro opravila, toda v čakalnici smo ostali dalj časa kot je bilo predvideno. No, tudi to čakanje je minilo, avtobus nas je odpeljal do letala. Takoj smo se vkrcali. Namesto ob 11,45 pa je letalo poletelo ob 12,30 uri.

Letalo DC — 10 »Nikola Tesla«, s katerim sva potovala, vozi na direktni liniji Beograd — Zagreb (ali Ljubljana) — New York. Vsem tistim, ki še niso imeli prilike, da bi se peljali z njim ali še ga niso videli, bi ga predstavila: Dolgo je 56 m, čez krila meri 52 m, visoko je 17 m in ima v svojih rezervoarjih prostora za 111 t goriva. Naenkrat lahko prepelje 282 potnikov in 15 t prtljage. Potovalna brzina je 911 km na uro. Sedeži potnikov so razdeljeni v tri oddelke — prvi razred, oddelek za nekadilce in večji oddelek za kadilce. V vsakem oddelku je v sredini letala 5 sedežev in na vsaki strani še po dva. Tako sedi v eni vrsti po širini letala 9 ljudi.

Pred vzletom dajo stewardese obvezna navodila potnikom, kako jim je ravnati v primeru okvare aviona. Praktično pokažejo, kje se priklapi maska in kako se ta namesti na nas in usta v primeru pomanjkanja zraka ali pada zračnega pritiska v avionu, kje se nahaja in kako se obleče in napihne rešilni pas v slučaju pristajanja aviona v vodi, kje so pomožna izhodna vrata, kako se odpirajo itd.

Smer leta aviona ali koridor ni ravna linija Zagreb — New York, ampak poteka zaradi zračnih tokov nekako tako: Zagreb, Amsterdam, Škotska, Irska, bližina Grenlandije in nad Kanado do New Yorka. Tako se praktično

(Nadaljevanje na 8. strani)

V novi pralnici TOZD Servis imajo tudi perice mnogo boljše delovne pogoje

manj časa voziš nad morjem, večji del preko kopnega. Sam let iz Zagreba do New Yorka traja 9,5 ur, tako da smo po našem času pristali ob 22. uri, po ameriškem pa ob 16,00 uri. Če se vzame, da smo bili pred polemom že pol ure v avionu, enako še ob pristanku, potem je skupno bivanje v avionu trajalo 10,5 ur. To pa je že kar lep čas.

Sama vožnja z avionom DC — 10 je spočetka zelo zanimiva, saj marsikaj odkriješ, česar še prej nisi videl v drugih avionih. Ker pa traja potovanje dolgo časa, ti vse počasi postaja enolično. Imeli smo oblačno vreme in drugega ni bilo videti kot oblake pod seboj, nad sabo pa neskončno modro nebo. Monotonost, ki vlada v avionu si krajšaš s prebiranjem časopisa, poslušanjem glasbe s pomočjo slušalk, gledanjem filma ali pa se sprehodiš do bifeja, kjer dobiš zastoj brezalkoholne pijače. Večkrat se spomniš na navodila, ki so jih stewardese dale pred poletom, vendar spoznaš, da ta navodila v višini več kot 11.000 m v primeru okvare aviona ne bi dosti koristila.

Tudi sam let nad mestom New York traja precej dolgo, kajti avion vozi nižje, počasneje, a mesto je s svojo periferijo zelo razvlečeno. V nedogled se širijo enonadstropne hiše s pravokotno urejenimi ulicami. Toda čim bližje smo bili letališču Ken-

nedy, tem bolj smo spoznavali, da smo prišli v zračno prometno gnečo. Avioni, ki pripeljejo iz raznih krajev sveta, se spravljajo v vrsto in pristajajo drug za drugim. Enako čakajo v vrsti letala, ki drug za drugim vzletajo. Ko je naše letalo pristalo, smo po običaju od veselja vsi potniki pilotom zaploskali, ker so varno pristali, pa morda tudi sebi, ker smo se po tako dolgem letu spet znašli na trdnih tleh.

Letališče Kennedy je zelo frekventno ter je eno največjih na svetu. Opremljeno je z najsoodobnejšo letališko tehniko. Že pri samem izstopu iz letala doživlša prvo presenečenje. Namesto stopnic, ki na drugih letališčih omogočajo izstop iz aviona, pripelje tu avtobus do aviona. S pomočjo dveh močnih hidravličnih cilindrov se dvigne vse potniški prostor avtobusa (cela karoserija) do višine izhodnih vrat aviona in po vstopu potnikov se spet spusti ter odpelje do vhoda v letališko zgradbo za sprejem potnikov. Tu je še cel niz raznih vlačilcev in druge opreme, ki jih drugje še ne moreš videti. Dober čas moraš hoditi po pristaniški zgradbi ali pa se voziti s pomočjo pomičnih stopnic ali tekočega traku, preden prideš do kontrole potnih listov. Že v letalu moraš izpolniti dva formularja z nizom vprašanj, ki ju moraš zatem oddati. Če so formularji v redu izpolnjeni, sledi še vrsta

vprašanj (npr., če si bil zadnji mesec dni na katerikoli farmi izven ZDA), sledi tudi iskanje tvojega priimka in imena najprej v kartoteki, nato pa preko kompjuterja, in če je vse v redu, ti v pasoš pritrldijo poseben karton, ki ga kasneje pri izstopu iz Amerike oddaš. Do kontrole potnih listov gre vsak potnik posamezno, tako da drugi ne morejo slišati razgovora. Tudi carinska ko-

ntrola je zelo stroga. Radi ti premečejo vso prtljago pri iskanju morebitnih večjih količin alkohola, mesa in mesnih izdelkov, cigaret, orožja, mamil ipd.

Kot potnik dobiš vtis, da je zelo težko priti v ameriko, ko pa imaš za sabo kontrolo potnih listov in carino, si popolnoma svoboden in se lahko giblješ, kakor sam želiš. (Se nadaljuje)

Franc KAC Ivan SVENŠEK

Ugankarski slovarček

AGADIR — pristaniško mesto v Maroku, kjer je bil 1. marca 1960 močan potres, ki je zahteval 12000 življenj

AMILAZA — encim trebušne slinavke, ki pospešuje razkroj škroba v sladkor

AVALON — starejši ameriški popevkar (Frankie)

MAANEN — ameriški astronom, ki je raziskoval sestavo sonca in zvezd (Adriaan van, 1884 — 1946)

MIDŽOR — najvišji del Stare planine na meji Jugoslavije in Bolgarije

NOMINALIZEM — smer v srednjeveški sholastični filozofiji, nasprotje realizma

SOREL — francoski filmski igralec (Jean, »Germinal«)

Rešitev prejšnjih križank

PRVA. Vodoravno:

Pok, aparat, Omar, potera, sejem, Toman, tragikomika, tiskarski, AK, Kala, TO, Sana, sluh, vrij, Caserta, Tera, osnove, loj, PA, Akela, tenetva, akter, radar, Darvi, ruda, trn, opekarna, smetar, enigmatika, nasadila, rakla, Amin, aragonit.

DRUGA. Vodoravno:

Grodje, kolk, raport, Asir, edem, Atrato, tukan, ratin, mehanizem, JA, zavarovanec, premo-
gar, vol, APA, rokometas, Si, Vi-
ren, odol, lest, Acimović, ton,
razkol, Nadig, Imola, Nibelungi,
Ras, komat, Inecik, oceani, arija,
oral, tender.

	MAREC	DODATEK PRILOGA	FIASKO, POLOM	RETEK IGLAVEC	TITAN	ISTA	PRESEŽ NOVA PESEM	NOV. ODSTA- VEK	DOPISU V GLASILU ANDRIJ NADALJA ULICA V ZAGREBU	TUJE MOŠKO IMJE	EVERA, STIK	EGIPT, FILMSKI TOBAČNI ŠARH	
	LEKARNA												
	NAJPROT- JE REALIZ- MA												
	SLIKAR JUSTIN				FERMENT KI RAZRE- JA EKROB								
	ELEMENT HOJE PROUČAV- A KOSTI				LEAR			ZANI- KANJE ZDRAVL RASTLINA					
											NAVODILO, NAPOTEK	VRSTA DUGALA	STONAH, RAVEN
SESTAVIL EDI KLASIK	IZVAREK NAPOTI	TALISMAN	ANTON SOURE	DOPISU V GLASILU	SOVJETSKI SAHIST (VASILO)	DELAJSKI SVET NAPE- GAVA			AMERISKI ASTRONOM LOVEC NA KACE				
PEVKA PRODNIK				POVA- RIJENEC NA GOSTJI					DOPISU GLASILU	IGRALEK RANER KURIRJI			
DERASTEK NA GLAVI				KOVANEC ZNAMKA GOSPODINE APARANTVI			24 UR		OPERNA ARIJA HEROINA KLAVORA				
IVAN SELAN			NAVISOVI DEL STARE PLANINE			DOPISU PTUJSKI PERUTINAR	ANTON ŠEHOV		POSLO- VITEV SLOVEN- ALPINIST				
KAREL KORČEC			IGOR STRA- VINSKI POTOŠKI KROJARI		PISA- TELJICA PEROCI	DAN V RIMSKEM KOLE- DARJU	KRAJ PRI ZADRU	TOLESTVOV ROMAN PRANA PAPKA				STARI SLOVAN	
FRANČ. FILMSKI GRALEK (JEAN)					ČASNI- KARKA					IGRAJKA RINA ANTON POLENEK			
ITALIJ. PISATELJ SVEVO					LUKA V MAROKU (POTRES)				AMER. PEVEC (FRANKIE)				
KRSTA					ZAPISU TEŽJE BESEDE	PEVKA KOHONT			VOJAŠKO POROČILO				

Ptujski perutninar, glasilo delovnega kolektiva in kooperantov Mesokombinata Perutnina Ptuj, izdaja delavski svet OZD. Glasilo ureja uredniški odbor: Angela Andrejak, Ivan Ciglar, Marja Glaser, Jože Illovesek, Justika Kristovič, Martin Mlakar, Franc Potočnik. Glavni urednik Lojze Cajnko, odgovorni urednik Jakob Butolen. Naklada 1900 izvodov, uredništvo in uprava Ptuj, Potrčeva 8. Rokopisov in fotografij ne vračamo. Glasilo je oproščeno temeljnega prometnega davka na podlagi mnenja Sekre-tariata za Informacije pri IS SR Slovenije številka 421-1/72 z dne 5. 12. 1977. Tiska TOZD Ptujtaka tiskarna, Ptuj.

PRILOGA

Poslovno poročilo o zaključnem računu za leto 1979

I. SPLOŠNI DEL

1. SAMOUPRAVNA ORGANIZIRANOST

1.1. V delovno organizacijo Mesokombinat Perutnina Ptuj so združene naslednje TOZD:

1. Tovarna krmil, Zagrebška 52,
2. Perutninske farme, Sela 41,
3. Mesna industrija, Zagrebška 37,
4. Commerce, Potrčeva 8,
5. Servis, Potrčeva 8,
6. TOK Kooperacija, Hajdina, Sp. Hajdina 17,
7. Ptujška tiskarna, Jadranska 17,
8. DSSS, Potrčeva 8.

Samoupravni sporazum o združitvi TOZD v delovno organizacijo je bil sprejet z referendumom dne 6. 12. 1978.

1.2. Statut DO je bil sprejet z referendumom dne 6. 12. 1978.

V statutu so med drugim tudi podrobneje urejena delegatska vprašanja, ki se na nivoju DO združujejo v 11 konferenc delegacij z 220. izvoljenimi delegati na volitvah 9. 3. 1978. Kooperacija Hajdina ima svoje 4 delegacije, ki jih sestavlja 34 delegatov.

1.3. V vseh TOZD, TOK in DSSS so 11. 4. 1978 izvolili skupne organe samoupravljanja na nivoju delovne organizacije: v DS 29 delegatov, v samoupravno delavsko kontrolo 16 delegatov in v skupno disciplinsko komisijo 16 delegatov.

1.4. V letu 1979 je bilo delo samoupravnih in drugih organov na nivoju DO zelo razgibano. Vseh sej je bilo skupno 60.

A. Delavski svet delovne organizacije

Delavski svet DO se je v letu 1979 sestel na petih sejah, na katerih je odločal o vprašanih, za katera je pooblaščen po določenih samoupravnih aktih delovne organizacije in drugih predpisih.

Predvsem je razpravljal in odločal o:

- samoupravnih planih poslovanja DO
- samoupravnih planih in programih s področja LO in družbene samozaščite
- imenovanju delegatov v SIS s področja gospodarstva
- imenovanju občasnih odborov ter komisij in drugih strokovnih organov ter določal njihovo sestavo in naloge
- nabavi oz. prometu z osnovnimi sredstvi večjih vrednosti
- ukrepah za izvajanje samoupravnih planov poslovanja DO
- dajanju določenih nalog in priporočil temeljnim organizacijam
- poročilih delovanja odbora delavske kontrole in izdajateljskega sveta »Ptujškega perutninarja«
- razrešitvi in nastavitvi direktorja sektorja
- ugotovitvah periodičnih in zaključnega računa
- ugotovitvah in sprejemu periodičnih in zaključnega računa posebne finančne službe
- sprejemu smernic programa stabilizacijskih ukrepov DO
- drugih nalogah v skladu z določili statuta in drugih samoupravnih aktov.

Vse seje DS delovne organizacije so bile sklepčne. Poprečna udeležba na sejah je bila 68 %.

Poleg delegatov so sejam prisostvovali generalni direktor in drugi vodilni delavci.

Na vsako sejo so bili vabljeni tudi predstavniki sindikata in delavske kontrole.

B. Samoupravna delavska kontrola

Dejavnost samoupravne delavske kontrole ni bila, v vseh temeljnih organizacijah dovolj uspešna. Ponekod se sestajajo pogostejše in obravnavajo različne probleme, ki se pojavljajo, iščejo razloge za njihov nastanek in ugotavljajo krivca ter subjektivno odgovornost. Vplivajo tudi na odpravo takih pomanjklivosti. O sestankih samoupravne delavske kontrole pošiljajo zapisnike predsedniku samoupravne delavske kontrole na nivoju DO.

Predsedniki samoupravne delavske kontrole so se udeležili posveta o nalogah in pristojnostih le-tega, ki ga je organiziral občinski svet Zveze sindikatov Ptuj.

Samoupravna delavska kontrola je aktivno sodelovala v obravnavah ob sprejetju zaključnih računov za leto 1978 kot tudi za po-

samezne kvartale leta 1979. Pred obravnavo zaključnega računa in rezultatov gospodarjenja je bil sklican posvet predstavnikov iz TO, na katerem se je opozorilo na kritično obravnavo rezultatov gospodarjenja.

Samoupravna delavska kontrola na nivoju DO je koordinirala delo odborov v TO, sklicevala seje predsednikov in opozarjala na njihove naloge in pristojnosti. Samostojno je ukrepala tudi v primeru požara na farmi Breg in v tej zvezi podala poročilo z opozorilom delavskemu svetu DO v imenu odborov samoupravne delavske kontrole vseh TOZD. Enako je v imenu odborov TOZD dala pismeno opozorilo TOZD Commerce v zvezi z nepravilnostmi, ki so se pojavljale v skladišču Ljubljana pri prevzemu, odpremi in evidenci divjačine.

Predsednik samoupravne delavske kontrole DO je dobival vabila oz. obvestila za seje delavskega sveta, katerih se je delno tudi udeleževal. Prejemal je obvestilo o zborih delavcev TO ter o dnevnih redih zborov.

V celoti vzeto bi delovanje samoupravne delavske kontrole moralo biti aktivnejše, kot je bilo v minulem letu.

C. Skupna disciplinska komisija

Skupna disciplinska komisija DO je v preteklem letu obravnavala vrsto lažjih in težjih kršitev delovnih obveznosti. Med lažjimi kršitvami so najpogostejše: zamujanje in neopravičeni izostanki iz dela, nepravilni odnos do sodelavcev. Med težjimi kršitvami pa je pogosto nevestno poslovanje z družbenimi sredstvi.

Skupaj je bilo v postopku 57 delavcev. Največ je bilo v postopku delavcev iz Mesne industrije, kar je tudi razumljivo, saj je ta TOZD najštevilnejša. Posebno dosti je bilo v postopku tudi delavcev iz TOZD Commerce.

Disciplinska komisija pa je podrobno obravnavala vse kršitve in na osnovi dokazov izrekla vrsto ukrepov. Najpogostejši ukrepi so bili opomini in javni opomini. Izrečenih je bilo tudi 9 ukrepov prenehanja delovnega razmerja, od tega 7 pogojno — ta ukrep je bil izrečen pri najhujših kršitvah delovne obveznosti.

V večjem številu primerov je bil postopek ustavljen zaradi pomanjkanja dokazov ali iz razloga, ker dejanje ni predstavljalo kršitev delovne obveznosti. V prihodnje bi morali komisiji dostavljati detaljne podatke in dokazni material o kršitvah delovnih obveznosti.

Poseben problem pri delu komisije predstavlja obravnavanje kršitev delovne obveznosti, ki jih storijo delavci, zaposleni v posameznih predstavništvih (Beograd, Reka, Zagreb, Ljubljana). Disciplinski postopek je v teh primerih povezan z večjimi materialnimi stroški, kakor tudi z daljšo odsotnostjo delavcev iz dela. V primerih, da dokazno gradivo ni zadostno, je potrebno postopke prelagati, kar povzroča še dodatne stroške.

S pravičnim odnosom do dela, tolerantnostjo v medsebojnih odnosih ter s prizadevanjem vseh zaposlenih za spoštovanje sprejetih samoupravnih aktov in obveznosti, bo imela komisija gotovo manj dela.

D. Odbor za gospodarstvo

V letu 1979 se je sestel na 10. rednih in 1 izredni seji. Udeležba na vseh sejah je bila povečini polnoštevilna. Odbor za gospodarstvo je razpravljal in sprejemal odločitve iz pristojnosti, ki so določene v samoupravnem sporazumu o združitvi TO v DO ter opravljal druge naloge, katere mu je naložil v izvrševanje DS DO.

Odbor za gospodarstvo je zlasti:

- obravnaval predloge samoupravnih planov poslovanja
- obravnaval periodične obračune in zaključni račun ter sprejemal ustrezne ukrepe
- odločal o nakupu osnovnih sredstev v skladu s planom
- odločal o izobraževanju in izpopolnjevanju delavcev
- določal o štipendijah in izboru štipendistov
- odločal o dotacijah iz združenih sredstev
- spremljal gibanje dohodka in OD ter predlagal ustrezne ukrepe
- odločal o pogojih za obračun v kooperacijski reži piščancev
- odločal o koriščenju sredstev sklada skupne porabe v skladu s planom
- opravljal vse druge naloge, za katere ga je pooblastil DS DO za katere je pooblaščen po samoupravnem splošnem aktu DO.

O sprejetih stališčih in sklepih odbora za gospodarstvo so bili delavci in kooperanti redno obveščeni preko glasila »Ptujski perutinar«. Sklepi so bili tudi vedno sproti dostavljeni v vse TOZD.

Odbor za gospodarstvo je svoje naloge opravljal v redu. Vsi člani so v delu odbora ustvarjalno delovali ter bili pri odločitvah enotni.

E. Strokovni kolegij DO

Strokovni kolegij DO, ki je bil imenovan na seji delavskega sveta DO, je imel v lanskem letu 15 sej. Sejam so prisostvovali v glavnem vedno vsi člani strokovnega kolegija in vabljeni strokovnjaki. Strokovni kolegij je obravnaval vrsto aktualnih vprašanj v proizvodnji. Z medsebojno izmenjavo strokovnih mnenj, analizo dejanskega stanja, kakor tudi s stališči, je skušal prispevati svoj delež k boljšemu poslovanju celotne DO.

Med obravnavanimi problemi omenjamo le nekatere:

- povratna embalaža za transport jajc in DSP
- uporaba sirka
- kvaliteta koruze
- delo testne postaje
- možnosti skrajšane vzreje brojlerjev
- problematika klanja petelinov, predelava in prodaja mesa petelinov
- problematika odstranjevanja odpadkov iz valilnice
- kvaliteta krmil
- razvojno raziskovalne naloge
- uporaba kokcidostatikov v vzreji
- kvaliteta DSP
- problematika transporta v zvezi z redno dostavo krmil.

S stališči kolegija so bili redno seznanjeni poleg vodilnih delavcev skupnih služb tudi direktorji posameznih TOZD. Na osnovi sprejetih stališč so bili podvzeti določeni ukrepi.

2. SPLOŠNI POSLI

2. 1. Kadrovski podatki

Stanje zaposlenih delavcev in učencev v gospodarstvu na dan 1. 1. 1979.

1. Stalni delavci skupaj		1.201
od tega: a) moški	664	
b) ženske	537	
2. učenci v gospodarstvu — skupaj		53
od tega: a) moški	48	
b) ženske	5	

Prišlo v letu 1979

1. stalni delavci		212
od tega: a) moški	126	
b) ženske	86	

2. učenci v gospodarstvu

Odšli med letom 1979

1. stalni delavci		141
od tega: a) moški	104	
b) ženske	37	

2. učenci v gospodarstvu

Stanje zaposlenih delavcev in učencev v gospodarstvu na dan 31. 12. 1979.

1. stalni delavci		1.272
od tega: a) moški	686	
b) ženske	586	
2. učenci v gospodarstvu		46
od tega: a) moški	41	
b) ženske	5	

2. 2. Število zaposlenih po TOZD na dan 31. 12. 1979 v primerjavi z letom 1978:

TOZD	31. 12. 79	moški	ženske	31. 12. 78	Index
Tovarna krmil	73	67	6	7	102,8
Perutninske farne	170	53	117	154	110,3
Mesna industrija	436	226	210	406	107,3
Servis	158	147	11	149	106,0
Commerce	266	108	118	222	101,8
TOK	36	18	18	35	102,8
DSSS	98	35	63	87	112,6
Ptajska tiskarna	75	32	43	77	97,4
Skupaj	1.272	686	586	1201	105,9

Število delavcev se je v odnosu na leto 1978 povečalo za 5,9 %, kar je v sorazmerju s povečanjem proizvodnih in prodajnih kapacitet delovne organizacije.

Fluktuacija delovne sile znaša 7,13 % od poprečnega števila zaposlenih v letu 1979. Najvišja fluktuacija je bila v TOZD Tovarna krmil 11,4 % in Mesna industrija 11,1 %.

2. 3. Kvalifikacijska struktura zaposlenih na dan 31. 12. 1979 po TOZD

TOZD	Skupaj zaposl.	Izobrazba — kvalifikacija							
		visoka	višja	srednja	nep. sr.	VK	KV	PK	NK
Tovarna krmil	73	2	1	9	1	1	8	16	35
Perutninske farne	170	4	4	9	1	2	12	78	60
Mesna industrija	436	4	1	24	3	11	91	160	142
Servis	158	—	1	7	1	6	111	8	24
Commerce	226	1	4	17	12	25	126	22	19
TOK	36	3	7	15	1	—	4	1	5
DSSS	98	4	19	45	15	2	7	4	2
Ptajska tiskarna	75	1	—	5	6	—	22	41	—
Skupaj 1979	1272	19	37	131	40	47	381	330	287
Skupaj 1978	1201	20	32	123	42	49	366	327	242
Index 79/78	105,9	95,0	115,6	106,5	95,2	95,9	104,0	100,9	118,5
% po izobrazbi									
kvalif. za 1979	100,0	1,6	2,9	10,2	3,2	3,7	29,9	25,9	22,6

2. 4. Izraba delovnega časa

redne ure	nadure	bolniška
2.213.186	41.886	222.951

Izraba delovnega časa v letu 1979 je bila v mejah normalnih okvirov glede na število zaposlenih. V škodo rednega fonda je delno vplivala le nekoliko povečana bolniška odsotnost z dela. Boljšo izrabo delovnega časa bi bilo moč doseči v vseh TOZD in DSSS z operativnimi in vsklajenimi tedenskimi in mesečnimi plani, v katerih bi morali točneje predvideti, koliko delovnega časa lahko porabimo za proizvodnjo, ki jo imamo v tem roku planirano. Pri organizaciji dela bi se morali bolj posluževati raznih prerazporeditev delovnega časa glede na nihanje v proizvodnji, kar še posebej velja za TOZD Mesna industrija, pri tem pa imeti pred očmi interese celotne DO.

2. 5. Nagrajevanje po delu

Politiko delitve sredstev za osebne dohodke in skupno porabo so TOZD izvajale v smislu pravilnika o razporejanju dohodka in čiste dohodke, po osnovah in merilih za njihovo delitev. Med letom smo uspešnost dela ugotavljali po količinskih in vrednostnih kazalcih in na osnovi tromesečnega obračuna izplačevali enoto proizvodnega. Izplačani OD so v skladu s porastom produktivnosti dela in povečanimi življenjskimi stroški in razen v TOZD Servisu v okviru resolucijskih načel. Vzrok za prekoračitve pri slednji TOZD je v medsebojnih dohodkovnih odnosih med TOZD, kjer so bili normativi za pridobivanje dohodka za Servisu preostro postavljeni.

V letu 1979 je v vseh TOZD potekala intenzivna aktivnost na izdelavi popolnejšega sistema za nagrajevanje po delu in rezultatih dela. Izdelani so bili pravilniki po individualnih in skupinskih normativih dela, ki zajemajo količino, kvaliteto in gospodarnost pri delu. Novi pravilniki naj bi bili v rabi od 1. 1. 1980 dalje.

2. 6. Izobraževanje in štipendiranje

V letu 1979 smo odobrili štipendiranje 12 študentom in dijakom za šolanje na srednjih, višjih in visokih šolah in to za šolanje na: srednjih šolah 6 štipendij, višjih šolah 2 štipendiji, visokih šolah 4 štipendije.

Zaradi neizpolnjenih štipendijskih pogojev smo morali ustaviti štipendijo 8. štipendistom: 3 dijakom, 1 študent I. stopnje, 4 študentje II. stopnje.

Uspešno je v letu 1979 zaključilo šolanje in se zaposlilo 8 naših štipendistov: 5 dijakov srednjih šol, 1 študent višje in 2 študenta visoke šole.

Dne 31. decembra 1979 je izpolnjevalo študijske pogoje skupno 34 štipendistov, ki še naprej prejemajo štipendije: 11 na srednjih šolah, 3 na višjih šolah in 20 na visokih šolah.

Poklicno izobraževanje v letu 1979

V učno razmerje je bilo sprejetih 12 učencev v gospodarstvu, od katerih je eden že prekinil učno pogodbo. Največ jih usposabljammo za živilsko stroko.

Od lanskih 53 učencev sta 2 končala izobraževanje na poklicni šoli, 9 jih je prekinilo uk, 35 pa se jih šola dalje.

Skupaj je v učnem razmerju 55 učencev v gospodarstvu in to: v TOZD Mesna industrija 20 učencev, v TOZD Commerce 9, v TOZD Servisu 15 in v TOZD Ptajska tiskarna 11 učencev.

Izobraževanje ob delu

Po podatkih iz leta 1978 bi naj bilo v štipendijskem razmerju 28 delavcev.

Doslej je študij končalo 11 delavcev in to 1 doktorsko disertacijo, 7 višjo šolo, 2 srednjo šolo in 1 poklicno šolo.

Študij je prekinilo 6 delavcev in to 1 na visoki šoli, 4 na srednji šoli, 1 na poklicni šoli.

Leta 1979 je bil odobren študij 7. delavcem in ti bodo študirali: 1 na srednji šoli, 4 na visoki šoli, 3 na višji šoli, 2 na poklicni šoli.

Skupno število delavcev, ki se izobražujejo ob delu je naslednje: 2 na poklicni šoli, 3 na srednji šoli, 8 na višji šoli, 5 na visoki šoli: skupaj 18.

2. 7. Delo pravne službe

Delo pravne službe je bilo zelo pestro in obširno, saj je zajemala področja delovanja oz. posameznih služb, sektorjev in organov upravljanja delovne in temeljne organizacije, kakor tudi za posamezne delavce in kooperante.

V tem poročilu bomo skušali prikazati obseg dela s številčnimi podatki v gospodarsko kazenskih zadevah, prekrških, civilno-pravnih in kazenskih zadevah, delovnih sporih, disciplinskih kršitvah delavcev, o delu notranje arbitraže in še o nekaterih drugih opravljenih nalogah pravne službe. Podatki prikazani za delovno organizacijo kot celoto in tudi za posamezne temeljne organizacije.

Poleg zgoraj navedenih pravnih opravil, so delavci pravne službe dajali tudi ustne in pismene nasvete, zlasti iz področja delovnih razmerij, sestavljali vloge na državne in sodne ter druge samoupravne organe, vlagali pritožbe, pomagali v. upravnem postopku pri izdaji posameznih dovoljenj in sestavljali tudi opozorila za temeljne organizacije in odgovorne delavce. Nudena je bila pomoč pri oblikovanju samoupravnih aktov, sestavljanju pogodb, oblikovanju samoupravnih sporazumov, pri delu delegacij, zlasti zbora združenega dela in drugih delegacij, Samoupravnih interesnih skupnostih družbenih dejavnosti in pri delu notranje arbitraže. Nekateri zadevi smo delavci rešili brez intervencije sodišča ali drugih organov. Praviloma smo skušali reševati vse spore na tak način. Pri tem moramo poudariti, da so posamezne temeljne organizacije najprej skušale posamezne zadeve reševati same in jih nekaj tudi rešile, šele ob zapletu je posredovala pravna služba. Jasno je, da glede na dejavnost, ki jo opravljajo posamezne temeljne organizacije, nimajo vse enakih problemov in konfliktnih situacij. Tako sta temeljni organizaciji TOZD Mesna industrija in TOZD Commerce trgovina na veliko nasproti ostalim temeljnim organizacijam bolj izpostavljeni družbeni kontroli. Zato je tudi razumljivo, da je bilo zoper obe temeljni organizaciji vloženih največ obtožnih predlogov zaradi gospodarskih prestopkov in prijav o prekrških, obravnavanih disciplinskih in drugih zadev.

Po podatkih, s katerimi razpolaga pravna služba, so bile obravnavane iz leta 1979 in prejšnjih let sledeče zadeve:

1. Gospodarske kazenske zadeve

Od 7 zadev, je bilo rešenih po sodišču I. stopnje 6 zadev, ter je ena ostala nerešena. Zoper 4 smo vložili pritožbe, zoper 1 pa javni tožilec. Sodišče v dveh primerih naše pritožbe ni upoštevalo, na 2 pritožbi pa še nimamo rešitve. V enem primeru je bila temeljna organizacija oproščena. Tako sta dve temeljni organizaciji plačali denarni kazni, vsaka za en gospodarski prestopok po 20.000,—dinarjev.

2. Prekrški

Vseh prekrškov je bilo obravnavanih skupaj 21. Tu so zajeti prekrški glede cestno prometnih predpisov, o standardizaciji proizvodov, varstva pri delu, zakona o zdravstvenem varstvu in iz drugih predpisov. 12 prekrškov je že rešeno s pravnomočno odločbo. Od ostalih 9 nerešenih, sta praktično nerešena po sodniku za prekrške le dva primera, ker še ni izdal odločbe, v 7 primerih pa smo vložili pritožbo in čakamo na rešitev pritožbenega organa.

3. Civilno pravne zadeve

V to področje dela spada reševanje sporov, ki nastajajo med našimi temeljnimi organizacijami do drugih temeljnih organizacij izven delovne organizacije, drugih občanov, ki imajo zahteve do naših temeljnih organizacij, prav tako tudi vsi spori iz kooperacijskega razmerja.

Od skupnega števila 53 važnejših civilnih zadev, jih je reševalo sodišče le 22. Ostale zadeve smo rešili brez intervencije sodišča. Nekateri so še v postopku razčiščevanja in še zbiramo podatke ter bomo v primeru neuspeha reševanja na miren način, vložili tožbo. Sodišče je dokončno rešilo 9 zadev, v pretežni meri ugodno za naše temeljne organizacije.

4. Kazenske zadeve

Kazenske zadeve zajemajo obravnavo kaznivih dejanj, ki so jih storili naši ali drugi delavci na škodo posamezne temeljne organizacije kot tudi kazniva dejanja, ki so jih storili naši delavci drugim, za katere je odškodninsko odgovorna temeljna organizacija. Kazniva dejanja odkrivajo delavci UJV in zbirajo potrebne podatke ter vlagajo prijave in uvedbe pri pristojnem javnem tožilcu. Ta na podlagi zbranih podatkov predlaga ali uvedbo preiskave ali pa vložijo obtožbo.

Od skupnega števila evidentiranih 20 večjih kaznivih zadev, jih je sodišče v rednem kazenskem postopku obravnavalo 11, 2 zadevi preiskovalni sodnik, za 7 zadev pa nimamo podatkov, ali je javni tožilec zahteval uvedbo preiskave ali vložil obtožbo, čeprav so delavci UJV v naših temeljnih organizacijah že zaključili z zbiranjem podatkov.

5. Delovni spori

Evidentirana sta bila dva delovna spora. V enem primeru je delavec sprožil zoper sklep disciplinske komisije spor pred Sodiščem združenega dela zaradi ukrepa prenehanja delovnega razmerja, v drugi zadevi pa sta pri istem sodišču dva delavca zahtevala plačilo za nadurno delo. Sodišče je zadevi obravnavalo, vendar še nista rešeni.

6. Disciplinske kršitve delavcev

V zadevah disciplinske kršitve delavcev je po samoupravnih aktih pravna služba pooblaščen in zadolžen, da vodi potrebne evidence, zbira podatke in pomaga disciplinski komisiji pri obravnavah in izdelavi odločb s pravno strokovne strani. Tu naj omenimo, da je bilo od 57 prijav, rešenih 49 zahtevkov na 13 obravnavah, zoper 8 delavcev pa še tečejo disciplinski postopki dalje.

7. Notranja arbitraža

Za reševanje sporov, ki nastajajo pri medsebojnem poslovanju med temeljnimi organizacijami, je pristojna notranja arbitraža. Po samoupravnih aktih je pravna služba zadolžena, da vodi potrebne evidence in nudi pomoč notranji arbitraži. V reševanju so bile le 3 zadeve. Eno zadevo je arbitraža rešila v celoti, eno je odstopila v obravnavo gospodarskemu odboru, v eni zadevi pa je arbitraža najprej odločila, po ugotovitvi formalne napake pa je zadevo ponovno obravnavala, vendar ne rešila.

Omenimo naj še, da so delavci pravne službe zastopali temeljne organizacije pred sodišči in sodniki za prekrške v 55. narokih, torej na vabila organov in opravili zastopanje po posebnem pooblastilu. Vsa druga opravila na sodiščih in drugih upravnih organih niso bila posebej evidentirana.

2. 8. Ljudska obramba in družbena samozaščita

Skladno z našim družbenim razvojem moramo istočasno razvijati tudi splošno ljudsko obrambo in družbeno samozaščito, saj nam zakon o LO nalaga, da se morajo DO in TOZD aktivno vključevati v izvajanje obrambnih priprav.

V preteklem letu smo na tem področju mnogo naredili. Dopolnili smo enote CZ z novimi obvezniki, organizirali tečaj za gasilce, RBK tečaj in tečaj prve medicinske pomoči. Kar se tiče opremljenosti, so naše enote CZ opremljene s 70 % opreme. Za potrebe LO in DSZ smo v letu 1979 namenili 619.560 din. Skozi vse leto so se pripadniki in enote CZ naše DO udeleževali vseh vaj in to od občinskih do medobčinskih, na katerih so vedno dosegli lepe uspehe. Tudi v vaji NNNP-79 so se naše enote CZ izkazale, saj smo dobili priznanje za aktivno in požrtvovalno sodelovanje. V bodoče bomo morali naše enote CZ še bolj usposobiti in opremiti. Ena od glavnih nalog je približati SLO in DSZ vsem zaposlenim. To pa je predvsem naloga novo ustanovljenih komitejev za LO in DSZ, skupaj s sindikatom v TOZD.

2. 9. Stanovanjska izgradnja

V letu 1979 ni bilo vlaganj v nakup novih stanovanj v družbeni lasti, prednost je imelo kreditiranje individualne gradnje.

Skupno je bilo razdeljenih 2.510.000 din za kreditiranje individualne gradnje. Posojilo je dobilo skupno 77 delavcev v višini od 20.000 do 100.000 din na posameznega prosilca. Posojilo je bilo odobreno na osnovi predhodno izdelanih kriterijev, ki so bili enaki za vse delavce Perutnine, brez ozira na združevanje sredstev TOZD:

TOZD	posojilo za indiv. gradnjo v din		
1. Tovarna krmil	90.000 din	prajeti	3 delavci
2. Perutninske farme	450.000 din	"	14 "
3. Mesna industrija	690.000 din	"	25 "
4. Servis	430.000 din	"	15 "
5. Commerce	425.000 din	"	11 "
6. Ptujška tiskarna	200.000 din	"	2 "
7. TOK Hajdina	—		
8. DSSS	225.000 din	"	7 "
SKUPAJ	2.510.000 din		77 del.

2. 10 Šport in rekreacija

Športna aktivnost zaposlenih delavcev v Mesokombinatu Perutnina Ptuj je bila v letu 1979 zelo pestra. Naši delavci so tekmovali v delavsko-športnih igrah občine Ptuj, v tekmovanjih ob 8. dnevu perutninarjev, v troboju Koka, Podravka in Perutnina ter v tekmovanjih z ostalimi DO v ptujski občini ob priliki raznih jubilejev.

V delavsko športnih igrah so nastopali v 10 panogah ter osvojili skupaj 8 pokalov. V teh tekmovanjih je nastopilo 81 naših tekmovalcev, od tega 57 moških in 24 žensk.

V tekmovanjih v počastitev 8. dneva perutninarjev je nastopilo 214 tekmovalcev, od tega 176 moških in 38 žensk.

V troboju Koka—Podravka—Perutnina je nastopilo 57 naših tekmovalcev, 41 moških in 16 žensk. Perutnina je osvojila ekipo 2. mesto.

V letu 1980 pričakujemo na tekmovanjih še večjo udeležbo, ko bomo proslavljali jubilejno 75. obletnico perutninarstva v Ptuj.

2. 11. Varstvo pri delu in varstvo pred požarom

Razmere na področju varstva pri delu in varstva pred požarom so se urejevale v skladu z zakonskimi predpisi ter razpoložljivimi materialnimi sredstvi. V skladu z navodili službe varstva pri delu, se

je izboljšala organizacija varstva pri delu in varstva pred požarom. Večje število delavcev se je strokovno izpopolnilo na raznih seminarjih, izboljšali pa so se tudi materialni pogoji ter v glavnem odpravile vse večje pomanjkljivosti, ki so predstavljale določene nevarnosti za varno delo delavcev in varnost premoženja.

2.12. Socialno skrbstvo

V letu 1979 smo socialnemu skrbstvu naših delavcev posvetili vse več pozornosti, zavedajoč se pri tem, da je za večji delovni uspeh pomembna organizirana skrb za delavca.

6 naših delavcev je bilo invalidsko upokojenih, 3 je bil priznan skrajšan delovni čas za 4 ure dnevno, 1 pa opravlja prejšnje delo z omejitvami. Ob koncu leta je 55 naših upokojencev prejelo novoletne nagrade.

Socialno pomoč ob smrti ali zaradi težkih zdravstvenih in socialnih prilik je prejelo 7 oseb.

2.13. Letni dopusti

V času rednih letnih dopustov je bilo od 25. 6. 1979 do 5. 9. 1979 dana možnost koriščenja lastnih ali najetih počitniških kapacitet v naslednjih krajih ob morju:

v Fiesi	16 ležišč
v Umagu	20 ležišč
v Poreču	20 ležišč
v Pakoštanu	26 ležišč
v Zadru	11 ležišč
v Čateških toplicah	4 ležišča
Skupaj	97 ležišč

Vse zmogljivosti so bile vso sezono popolnoma zasedene, razen Zadra v prvi in zadnji izmeni, ko je ostalo še nekaj prostih postelj.

Vsi zaposleni delavci so prejeli regres za letni dopust.

2.14. Delovanje delegacij

V zbor združenega dela in samoupravne interesne skupnosti smo delavci volili na volitvah 9. 3. 1978 skupaj 254 delegatov, ki delujejo v 81 delegacijah. Na nivoju DO deluje še 11 konferenc delegacij. Delegacije so v glavnem pred skupščinami redno sestajajo, obrav-

navajo gradivo, določajo delegate ter morebitne razpravljalce. Najboljše delujejo delegacije za ZZD.

2.15. Delovanje DPO

Vsi delavci smo člani Zveze sindikatov. V vsaki temeljni organizaciji deluje osnovna organizacija zveze sindikatov, ki ima svoj izvršni odbor, nadzorni odbor in komisije. Osnovne organizacije so povezane v konferenco osnovnih organizacij zveze sindikatov. Na čelu konference je predsednik.

Članj ZK so povezani v OO ZK, ki prav tako deluje v vsaki TO. Vse večje OO ZK imajo tudi svoj sekretariat. Mladi so povezani v OO ZSMS.

Vse osnovne organizacije ZS in ZK so zelo aktivne in uspešno delujejo.

2.16. Informativna dejavnost

Naše delavce in kooperante informiramo preko glasila Ptujski perutninar, ki redno izhaja.

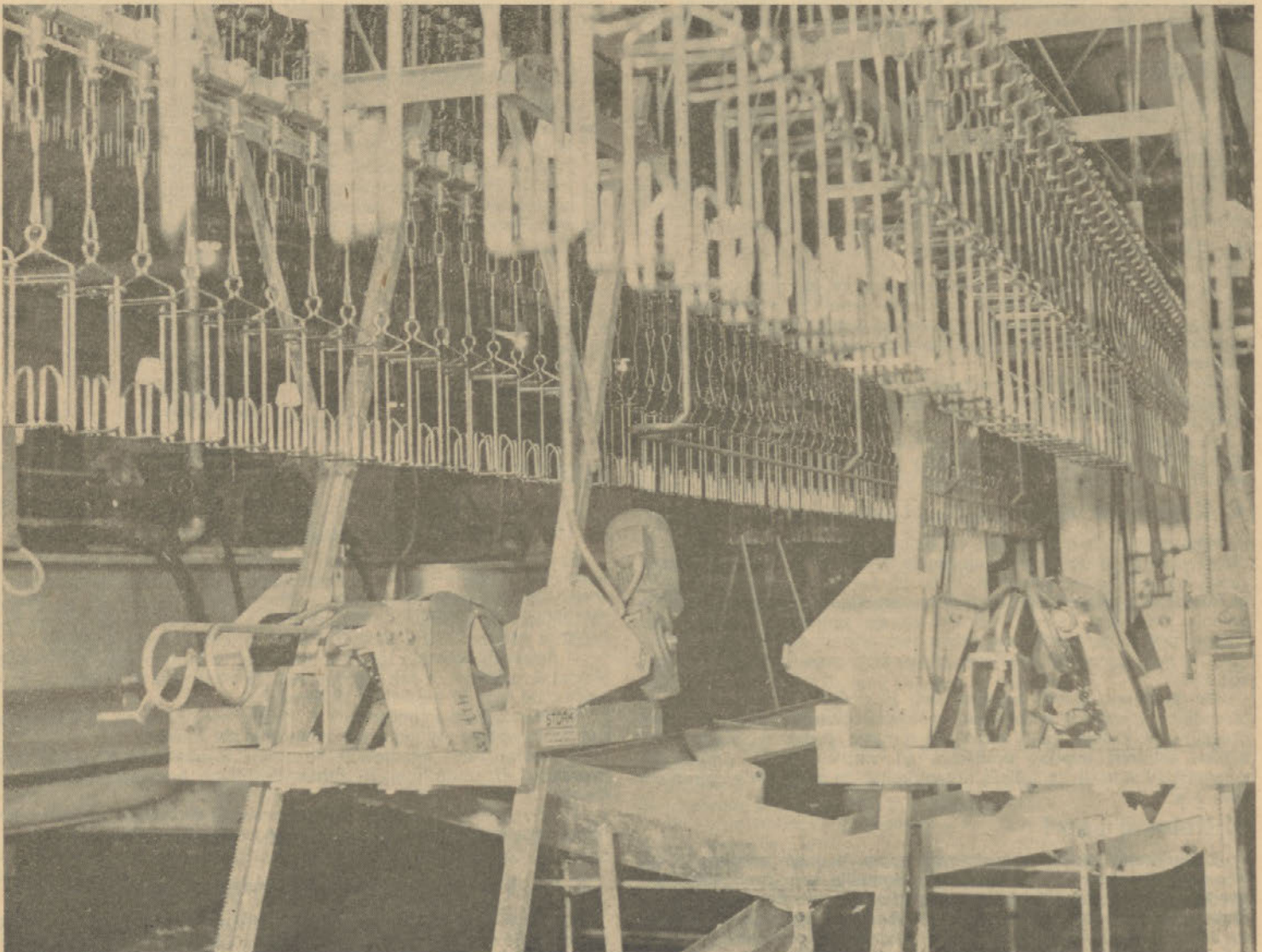
S tekočo problematiko pa jih seznanjamo na zborih delovnih ljudi, sejah samoupravnih organov in sestankih DPO. Poslužujemo se tudi oglasnih desk.

Obširno poročilo o delu uredniškega odbora Ptujkega perutninarja smo objavili v 7. številki glasila lani. Sedaj ugotavljamo, da se takrat predlagane smernice le izvajajo, čeprav še ne dovolj. Pomembno je tudi to, da smo v letu 1979 v primerjavi z letom 1978 znižali stroške za izdajanje glasila.

2.17. Izvajanje sklepov iz razprav pri sprejemanju zaključnega računa za leto 1978

Sprejete sklepe iz razprav po zaključnem računu za leto 1978 smo v preteklem letu realizirali. Stališča in usmeritve, ki so bila sprejeta, smo izvajali skozi vsakodnevno prakso in jih preverjali ob sprejemanju periodičnih obračunov za leto 1979.

Boljši delovni in ekonomski rezultati, ki smo jih dosegli v letu 1979, so prav gotovo tudi odraz povečane aktivnosti delavcev v pri- zavedanjih za boljše gospodarjenje.

II. FINANČNI OBSEG PROIZVODNJE ZA L. 1979

Celotni dohodek in dohodek delovne organizacije v 000 din					
ELEMENTI	Doseženo v letu 1978	Načrt 1979	Doseženo v letu 1979	Indeks	
				4	4
1	2	3	4	5	6
Celotni prihodek	3,034.241	3,566.790	4,059.152	134	114
Materialni stroški	2,710.840	3,187.866	3,617.786	133	113
Reklamni stroški	582	800	699	120	87
Reprezentančni stroški	168	180	179	107	99
Dnevnice in povračila	3.749	4.155	5.179	138	125
Amortizacija minim.	44.395	55.669	57.594	130	103
Drudžbeni produkt	318.902	373.789	435.309	137	116
Dohodek	274.507	318.120	377.715	138	119

Prihodki temeljnih organizacij delovne organizacije »Perutnina« Ptuj so v letu 1979 narasli za 34 % v primerjavi s celotnim prihodkom leta 1978. Ta rast izhaja iz večjega obsega proizvodnje za 16,4 %, ostali del pa izhaja iz višje ravni cen. Celotni prihodki posameznih TO so bili odvisni tudi od dohodkovnih odnosov.

Posamezne TO so iz dohodkovnih odnosov pridobile naslednje prihodke:

TO Tovarna krmil Ptuj	din	19.232.049
TO Perutninske farme Sela	din	5.775.306
TOK Hajdina	din	2.850.841
TO Mesna industrija Ptuj	din	50.229.758
TO Servis Ptuj	din	11.337.143
TO Commerce	din	11.034.419
Skupaj		din —

Ugotavljamo, da je sistem dohodkovnih odnosov v letu 1979 dobro deloval. Te odnose bo treba v bodoče razširjati še na druga področja medsebojnih ekonomskih odnosov. Rast celotnega prihodka glede na načrtovano raven je 14 %. Polovica te rasti izhaja iz prekoračitve načrtovane proizvodnje. Materialni stroški so se povečali skorajda z enako stopnjo kot prihodki. Zaostajajo le za 0,3 %. Posebno visoki so v TO Perutninske farme in Servis.

Nekateri kazalci po TOZD

TO	Celotni prihodek	Indeks	Dohodek	Indeks	Čisti dohodek	Indeks	OD	Indeks	Akomulacija
Tovarna krmil	630.692	134	42.665	150	21.783	150	8.414	128	16.578
Perutninske farme	278.001	146	65.114	142	48.292	177	18.934	135	25.689
Mesna industrija	1.018.650	136	106.786	134	74.395	134	44.030	133	24.752
TOK	685.119	134	16.002	135	10.627	141	5.601	125	3.686
Servis	84.154	142	44.700	133	35.386	132	24.367	130	7.098
Commerce	1.300.689	129	57.729	143	43.587	147	28.868	130	10.279
Ptujska tiskarna	32.597	125	20.171	124	16.340	122	9.383	120	5.335
DS skupnih služb	24.805	137	20.111	139	18.449	140	15.839	134	—
Posebna finančna služba	4.445	124	4.437	124	—	—	—	—	—
SKUPAJ	4.059.152	134	377.715	138	268.859	143	155.436	131	93.417

Kazalci po temeljnih organizacijah kažejo na uspešno poslovanje v letu 1979. Saj tudi primerjava teh kazalcev naših temeljnih organizacij s podgrupo v SRS po stanju 30.9. 1979 kaže na boljše rezultate naših TOZD.

Fizični obseg proizvodnje — produktivnost dela

TO	Indeks 79/78	obsega proizvodnje 79/plan	Produktivnost
Tovarna krmil	113,9	102,8	112,3
Perutninske farme	116,4	102,8	107,9
Mesna industrija	114,8	102,2	107,9
TOK	117,5	108,9	117,5
Servis	111,0	107,0	102,8
Commerce	118,5	114,9	112,7
Ptujska tiskarna	107,7	106,9	104,8
Skupaj	116,4	107,4	109,9

Obseg proizvodnje je povečan v vseh temeljnih organizacijah in predstavlja za DO 16,4 % rast oz. 7,4 % presežen plan. Poleg rasti proizvodnje je povečana tudi produktivnost dela, ki ima le malo nižjo rast v Servisu in Ptujski tiskarni.

ZAKLJUČNA OCENA

Poslovno leto 1979 smo pričeli v dokaj težkih zunanjih pogojih poslovanja. Problemom cen so se pridružile še nekatere lastne slabosti.

Delitev dohodka in ostanka dohodka

ELEMENTI	Doseženo v letu 1978	Načrt 1979	Doseženo v letu 1979	Indeks	
				4	4
1	2	3	4	5	6
Dohodek	274.507	318.120	377.715	138	119
Davki in prispevki	34.150	39.832	48.870	143	123
Obresti, zav. premije, bančne provizije	24.895	28.864	26.998	108	94
Pospešena amortiz.	9.746	9.650	8.289	85	86
Del dohod. za Del. skup.	18.053	24.000	24.699	137	103
Čisti dohodek	187.663	215.774	268.859	143	125
Osební dohodki	118.885	145.672	155.436	131	107
Prisp. SIS iz ČD	2.972	4.415	3.219	108	73
ČD za prehrano	4.681	5.449	7.625	163	140
ČD za regrese za dop.	2.672	3.764	4.785	179	127
Druga skup. poraba	4.596	3.687	3.663	80	99
ČD za stan. izgr.	6.430	8.419	9.003	140	107
Rezervni sklad	6.432	7.335	8.829	137	120
Posl. skl. — pos.	16.194	—	19.459	120	—
Posl. skl. — za TO	24.801	37.033	56.840	229	153

Večji obseg proizvodnje, povečanje produktivnosti dela in izboljšanje drugih elementov gospodarjenja, so omogočili, da je rast dohodka 38 %. Planirana raven dohodka je presežena za 19 %.

Davki in prispevki iz dohodka iz leta 1978 12,4 % so v letu 1979 porasli na 12,9 %. Večjo stopnjo od rasti dohodka imajo naslednje obveznosti: prispevki za SIS izobraževanja 50 %, prispevki za SIS znanosti 52 %, republiški davek za 66 %, za varstvo okolja 109 %, članarine zbornicam 74 %, zavarovanje kmetov 59 % in prispevek žel. gospodarstvu SRS za 57 %.

Druge obveznosti iz dohodka so v glavnem nižje.

Na osnovi poprečno nižjih bremen iz dohodka je rast čistega dohodka 43 %.

Zasluzki kooperantov so v letu 1979 porasli zaradi rasti bruto dohodka na živo težo in zaradi izboljšanja tehnologije reje v obstoječih hlevih, kar je omogočilo večjo prirejo. Rast zaslužka znaša cca 17 %.

Preostanek sredstev 56.840.000 din bodo temeljne organizacije lahko uporabile za povečanje materialne osnove dela.

Končni poslovni rezultat kaže visok indeks, vendar je absolutni znesek čiste akomulacije vendarle skromen. V letu 1977 smo ustvarili din 32.614.000 poslovnega sklada, od takrat pa povečali proizvodnjo za (21 % + 16 %) 37 %. Glede na obseg proizvodnje je rast poslovnega sklada le za 27 %. Ta stopnja pa ne pokriva nominalne rasti cen v primerjavi z letom 1977.

Podobne težje zunanje pogoje poslovanja smo imeli tudi v zadnjih mesecih leta 1979.

Največji poslovni uspeh je brez dvoma rast fizičnega obsega proizvodnje za 16,4 % (prekoračitev načrta proizvodnje za 7,4 %) in rast produktivnosti dela za 9,9 %. Kot poseben uspeh lahko štejemo uveljavitev nove tehnologije ki nam omogoča večjo prirast na enoto krme. Ta uspeh je dolgoročen.

S stalnimi naporí smo izboljšali tudi nekatere druge normative v proizvodnji. Glede tega imamo še dosti dela, predvsem pa dosti rezerv.

V investicijski dejavnosti smo v letu 1979 imeli več zamud. Dolej dober in točen izvajalec »Agroobnova« ni izpolnil pogodbenih rokov.

Vrednostne poslovne kazalce moramo ocenjevati tudi z vidika skromnih uspehov v letu 1979.

Dejstvo je, da so realna sredstva poslovnega sklada na enoto naše proizvodnje, v primerjavi z letom 1977, nižja.

Na splošno vendarle ocenjujemo, da smo v letu 1979 tudi glede vrednostnih poslovnih kazalcev, še dobro poslovali.

Stabilizacijske in varčevalne ukrepe moramo v celoti izpolnjevati. Le z bitko za vsak dinar dohodka lahko pričakujemo, da bomo kos novim stroškom (energiji in drugim) ter novemu zunanje trgovskemu poslovanju.

Program stabilizacijskih ukrepov

Na pobudo OO ZK naše delovne organizacije, ki je v skladu s sklepi 11. kongresa ZKJ in sklepi 5. seje predsedstva ZKJ, kot tudi splošnimi gospodarskimi in političnimi prizadevanji, je za leto 1980 predlagan program stabilizacijskih ukrepov za našo DO.

S tem programom želimo vzpodbuditi vse delavce naše DO, da s še večjo racionalizacijo dela in porabe sredstev, povečajo doprinos naše DO k večji stabilnosti celotnega gospodarstva.

Sedanja dokaj neugodna gospodarska situacija v našem gospodarstvu se odraža v visoki stopnji inflacije, hitri rasti cen in življenjskih stroškov, nedoseganju ciljev izvoza, ki je v glavnem posledica nekonkurenčnosti na zunanjem tržišču in nizki akumulativni sposobnosti gospodarstva. Takšno stanje je delno posledica sedanje energetske krize in visoke cene naftnih derivatov ter raznih elementarnih neprilik v preteklem letu. Glavni del vzrokov pa še vedno tiči v nizki produktivnosti, katere rast se ne giblje proporcionalno z rastjo osebnih dohodkov, v neurejenih dohodkovnih odnosih, neurejenih merilih za nagrajevanje po vloženem delu, kot tudi premalo varčnem obnašanju v procesu proizvodnje in vseh oblikah porabe.

Glede na to se bo treba odločno zavzemati za nadaljnjo rast, ki bo temeljila na krepitviakovostnih rezultatov gospodarjenja in bo v skladu s stvarnimi možnostmi in politiko gospodarske stabilizacije.

Splošna družbena akcija vačevanja, ki je sestavni del uresničevanja politike gospodarske stabilizacije, mora tudi v naši DO še posebej priti do izraza v letu 1980, saj je to leto zadnja faza uresničevanja tekočega srednjeročnega plana in leto priprav novega srednjeročnega plana.

Stabilizacijska prizadevanja in ukrepi za vedno večjo racionalnost in varčnost pri poslovanju v naši DO so stalno prisotni. To se odraža v nadpovprečni rasti produktivnosti, dokaj nizkem deležu za svobodno menjavo dela v okviru DO (le 0,65 % od celotnega prihodka DO), konkurenčni sposobnosti na domačem in zunanjem tržišču. Pri odvajanju sredstev za reklamo, propagando, razne seminarje, službena in turistična potovanja, reprezentanco in razne interne prireditve, smo dokaj varčni, morda včasih celo preskromni. V neposredni proizvodnji so stalno prisotna prizadevanja za doseganje planskih in ostalih tehnoloških in tehničnih normativov, kot tudi težnje po čim rentabilnejši in gospodarnejši organizaciji proizvodnega procesa.

Kljub temu pa še vedno prihaja do določenih nihanj v proizvodnji, ki imajo za posledico materialno škodo oz. izostanek dohodka posameznih TOZD in DO kot celote. Da bi vse te pomanjkljivosti odpravili, hkrati pa v čim večji meri prispevali k uresničevanju splošne družbene akcije varčevanja ter večje gospodarske in socialne stabilnosti celotnega gospodarstva, ob že sprejetih ciljih in obveznostih, ki so sprejete s 1. delom plana za leto 1980, sprejemajo delavci naše DO še program stabilizacijskih ukrepov za leto 1980.

1. Program stabilizacijskih ukrepov za DO

— Glede na sedanjo dokaj neugodno energetsko situacijo si bomo prizadevali, da bo poraba vseh energetskih virov, predvsem pa poraba naftnih derivatov in ostalih virov energije iz uvoza, čim manjša in racionalnejša.

Pri tem bomo dosledno upoštevali vse ukrepe o varčevanju ter tudi sami omejevali potrošnjo vseh virov energije na minimum, ki je potreben za normalno poslovanje.

— V delovnem procesu bomo stalno skrbeli za takšno organizacijo dela in nagrajevanja po delu, da bo možno dosežati čim večjo produktivnost dela.

— Prizadevali si bomo, da bo rast OD posledica rasti produktivnosti, stopnja rasti dohodka pa bo višja od stopnje rasti osebnih dohodkov in splošne porabe.

— Pri upravljanju proizvodnih sredstev bomo ravnali v skladu z načeli dobrega gospodarja, da bi tako preprečili razne zastoje v proizvodnem procesu in zagotovili večjo trajnost proizvodnih sredstev.

— Stalno si bomo prizadevali dosežati vse planske, proizvodne in tehnološke normative.

— Na področju potrošnje osnovnih materialov in surovin si bomo prizadevali, da bo ta čim racionalnejša, še posebej pa mora to priti do izraza pri porabi vseh vrst energije, vode in ostalih potrošnih materialov.

— Z rednim in vestnim delom bomo nenehno dvigali in zagotavljali kvaliteto končnih izdelkov in polizdelkov, ki gredo v nadaljno proizvodnjo.

— Del dohodka za reklamo, reprezentanco, razne seminarje, potovanja in prireditve, bomo tudi v prihodnje odvajali v skladu s potrebami in možnostmi.

— Zmanjševali bomo stroške nadomestil za uporabo osebnih avtomobilov in razna druga nadomestila ter zmanjševali % izostankov z dela zaradi bolniških staležev.

— Stalno bomo skrbeli za dobro izrabo delovnega časa, z boljšo in racionalnejšo organizacijo dela, pa zmanjševali nadurno delo na minimum.

— Pri investicijskih vlaganjih bomo dobro proučili donosnost in upravičenost novih vlaganj.

— Pri nabavi surovin ter repromaterialov in opreme bomo iskali vse možnosti na domačem tržišču, ter le v primeru, ko določenega blaga na domačem tržišču ni, ali je tako slabe kvalitete, da bi lahko ogrozilo uspeh poslovanja, bomo to vrsto blaga uvažali.

— Stalno bomo skrbeli za optimalno izkoriščenost vseh razpoložljivih kapacitet.

— S stalnim povečevanjem izvoza si bomo zagotavljali priliv potrebnih deviznih sredstev za delno pokrivanje uvoza.

— Skrbeli bomo za učinkovito obračanje finančnih sredstev, čim boljše likvidnost in redno izterjevali dolgove od kupcev in drugih dolžnikov.

— Spremljali bomo sodobno tehnologijo ter razne koristne novosti in izsledke stalno vnašali v proizvodnjo.

— Stalno bomo skrbeli za tehnične in tehnološke izboljšave v proizvodnji in podpirali inventivno dejavnost.

2. Program stabilizacijskih ukrepov za posamezne TOZD, TOK in DSSS.

Poleg ukrepov, ki veljajo za DO kot celoto, posamezne TOZD TOK in DSSS, sprejemajo še dodatne stabilizacijske ukrepe, ki se nanašajo na specifičnost posameznih področij delovanja.

TOZD Tovarna krmil

— Vsi delavci TOZD si bodo prizadevali, da bo stalno dosežena optimalna izraba surovin in energije, za dobro organizacijo in racionalizacijo manipulativnih del pa zmanjševali kalo.

— Z redno kontrolo kvalitete krme bo TOZD zagotavljala stalno kvaliteto vseh vrst krmil, da bi tako preprečili razna nihanja v nadaljni proizvodnji, ki lahko povzročajo materialno škodo.

— Z dobro organizacijo dela bodo zmanjševali nadurno delo.

— Za TOZD Perutninske farme in TOK Kooperacija bodo zagotavljali redno preskrbo z vsemi vrstami krmil.

TOZD Perutninske farme
— Redno bodo spremljali in upoštevali postavljene tehnološke normative. Normativna stopnja od planskih

v naši delovni organizaciji

normativov v nesnosti in valilnosti posameznih jat bodo redno analizirali in sprotno odpravljali vzroke odstopanj.

— Z racionalizacijo krmljenja živali bodo zmanjševali potrošnjo krme.

— Z dobro organizacijo dela bodo zmanjševali nesnost na tla, zagotavljali čim večje število kvalitetnih jajc, te pa dosledno sortirali.

— Stalno bodo upoštevali vse zoohigienske predpise in zagotavljali strogo veterinarsko kontrolo nad zdravstvenim stanjem živali.

TOZD Mesna industrija

— Delavci te TOZD si bodo nenehno prizadevali povečevati izplen v perutninski klavnici, kakor tudi pri izkoščenju vseh vrst mesa.

— Skrbeli bodo za dobro higieno delavcev in dela ter stalno izboljševali kvaliteto mesnih izdelkov.

— Asortiman izdelkov bodo stalno prilagajali potrebam tržišča in željam potrošnikov.

— Skrbeli bodo za racionalnejšo porabo vode, el. energije in večji izkoristek razpoložljivih strojnih kapacitet.

— Z racionalizacijo postopkov hlajenja in zmrzovanja bodo zagotavljali večje količine zmrznjenega mesa za prodajo.

— S točnim štetjem piščancev bodo zagotavljali realnejše podatke za razne strokovne analize v okviru DO.

— Delavci TOZD bodo izboljševali delovno disciplino, zmanjševali razne izostanke z dela, zlasti % bolniškega staleža.

TOK Kooperacija

— Delavci in kooperanti TOK bodo stalno skrbeli za izboljšanje organizacije in racionalizacije procesa vzreje brojlerjev, povečanje gostote, zmanjševanje pogina, zniževanje konverzije in doseganje čim boljših povprečnih tež brojlerjev.

— Kooperanti bodo sprotno opozarjali strokovne službe o nenormalnih pojavih v kooperacijski vzreji, te pa bodo vršile stalni strokovni nadzor nad vzrejo in v primeru negativnih odstopanj ustrezno ukrepale.

— Z racionalno porabo krme, stelje in zdravil ter racionalizacijo osebnih prevozov svetovalne službe, je potrebno sproti odpravljati negativna odstopanja, ki bi zmanjševala ekonomičnost in rentabilnost poslovanja posameznih kooperantov in TOK kot celote.

TOZD Servis

— Trenutne razmere naftno energetske krize in nič kaj obetavna prihodnost na tem področju, narekuje vsem delavcem TOZD izredno racionalno porabo tekočih goriv kot tudi vseh ostalih potrošnih materialov, da bi tako zagotovili čim nižjo ceno po enoti prevoženega blaga.

— Pri organizaciji prevozov bo potrebna takšna organizacija prevozov, ki bo omogočala čim boljšo izrabo razpoložljivih transportnih sredstev in čim manjšo porabo goriva.

— Vsi delavci, ki upravljajo s transportnimi sredstvi in ostalimi delovnimi sredstvi, ki so v družbeni lasti, se morajo ravnati po načelih dobrega gospodarja.

— Servisne službe morajo skrbeti za redno vzdrževanje osnovnih sredstev, predvsem pa strojnega in voznega parka, da bi tako zagotovili nemoteno odvijanje proizvodnega in celotnega delovnega procesa v okviru DO.

TOZD Commerce

— Delavci TOZD morajo redno spremljati rentabilnost posameznih prodajnih mest, analizirati negativna odstopanja in ustrezno ukrepati.

— Z dobro organizacijo prodajne mreže je potrebno racionalizirati in organizirati čim cenejšo in učinkovitejšo

dostavo blaga do končnih potrošnikov ter zmanjšati možnosti zmanjševanja kvalitete blaga med prevozom in zmanjševati kalo.

— S stalno analizo tržišča je potrebno zagotavljati takšen prodajni asortiman blaga, ki bo prilagojen potrebam tržišča in željam potrošnikov.

— Mesečno je potrebno spremljati gibanje poslovnih stroškov posameznih prodajnih mest in TOZD kot celote, neugodna odstopanja analizirati in sproti odpravljati vzroke.

— Z dobro in čim cenejšo organizacijo nabave kvalitetnih surovin in reprodukcijskih materialov ter ažurno prodajo najboljšim ponudnikom, je potrebno zagotoviti nemoteno odvijanje proizvodnega procesa v DO.

TOZD Ptujška tiskarna

— Z dobro organizacijo dela in racionalizacijo posameznih delovnih operacij je potrebno zagotoviti čim nižjo ceno storitev.

— Pri delu mora biti stalno prisotna težnja po zniževanju stroškov, ki se bo odražala v racionalni izrabi papirja, tiskarskih barv in ostalih materialov, varčevanju z el. energijo in potrošnimi materiali, kot tudi v rednem vzdrževanju delovnih sredstev.

DSSS

Stabilizacijska prizadevanja in vse splošna težnja po večjem varčevanju mora v še večji meri priti do izraza tudi med delavci skupnih služb. Ta prizadevanja bo mogoče uresničevati z boljšo izrabo delovnega časa in zmanjševanjem nadurnega dela, večjo varčnostjo pri uporabi vseh pisarniških materialov in energije, racionalno uporabo osebnih avtomobilov za službene potrebe, dobro organizacijo in porazdelitvijo dela, racionalno porabo sredstev reprezentance in ažurnem opravljanju vseh del in nalog za posamezne TOZD in TOK.

Navedeni program ukrepov pomeni le grobe okvirje stabilizacijskih prizadevanj, ki jih bodo posamezne TOZD še natančneje opredelile in konkretizirale.

Eden glavnih ciljev, ki si jih s tem programom postavljamo, je zniževanje stroškov in zagotavljanje čim večjega dohodka posameznih TOZD in TOK ter DO kot celote.

Podatek, da bi z 0,5 % zmanjšanjem materialnih stroškov lahko na nivoju DO kot celote, prihranili letno cca 11.500.000, din je dokaj vzpodbuden. To je ogromen znesek, saj je enak enomesečnemu izplačilu brutto osebnih dohodkov vseh delavcev v DO, s prihrankom je možno zgraditi 2 sodobno opremljena farmska objekta ali več kot 15 hlevov za kooperacijsko vzrejo.

Navedena dejstva nas silijo k temu, da z rednimi analizami stroškov ter sprotimi racionalnimi ukrepi, sproti odpravljamo vzroke negativnih odstopanj in pravočasno preprečimo nastanek večjih škod, ki bi neugodno vplivale na ekonomičnost poslovanja in višino dohodka posameznih TOZD oz. DO kot celote.

Pri teh prizadevanjih morajo v prvi vrsti priti do izraza konkretne akcije naših vodilnih delavcev, komunistov, OOS, kot tudi vseh DPO v delovni organizaciji in TOZD.

Zastavljene cilje bomo lahko dosegli le s skupnimi močmi in angažiranostjo vsakega posameznika, ki lahko vsak na svojem področju prispeva pomemben delež k njihovem uresničevanju.

Z doslednim izvajanjem stabilizacijskega programa in programa varčevanja bomo zagotovili še uspešnejše poslovanje naše DO, prispevali pa bomo pomemben delež k večji ekonomski in socialni stabilnosti našega gospodarstva kot tudi nadaljnemu in celovitejšemu razvoju samoupravnih odnosov.

